

Henr: White
Lichfield:

Augusti 4°
1806.

FROM THE LIBRARY OF
JOHN CHARRINGTON
THE GRANGE, SHENLEY

Receipt of Committee Nov 1904. 2 J 2

First Edition

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF ILLINOIS

Rare Book & Special
Collections Library

HADRIANI

IVNII MEDICI

EMBLEMATA,

AD

D. ARNOLDVM COBELIVM.

EIVSDEM

AENIGMATVM LIBELLVS,

AD

D. ARNOLDVM ROSENBERGVM.

ANTVERPIÆ,

Ex officina Christophori Plantini.

M. D. LXV.

CVM PRIVILEGIO.

QVORVM PRINCIPVM AV-
CTORITATE CAVTVM SIT
CHRISTOPHORO PLANTINO,
NE QVIS PRÆTER EIVS VO-
LVNTATEM HAD. IVNII ME-
DICI EMBLEMATA EXPRIMAT,
AVT DIVENDAT, IN EXTREMO
LIBRO DECLARABITVR.

The Rare Book &
Library
LIUC
University of Illinois

CLARISSIMO SPLENDI-
DISSIMO Q. VIRO ARNOLDO
COBELIO, QUÆSTORI ÆRARIO
HOLLANDIÆ MERITISSIMO
HADR. IVNIVS MEDICVS.

ANVARI I Calendas
anni auspices largiendis
strenis sacrauit antiqui-
tas. atque ea consuetudo
iam inde à Tatio Sabino-
rum Rege in posteritatem transmissa
est: quem verbenas felicitis arboris ex
luco Streniæ, noui anni auspices, pri-
mū accepisse auctor est Symmachus,
argumento indubitato viris strenuis
eas conuenire, atque ob virtutem de-
beri. Decreueram itaque veterum fa-
ctū imitator non otiosus affectari, or-
natiss. Cobeli, ac dedicato tibi, missoq;
strenæ vice libello Emblematum Ca-
lendas

lendas præuertere, sed voluntatē eam
sedulitas quædam sibi instans nec ferè
vnquam sibi satisfaciens abruptit: eam
tamen occasio inculpam eo minus
iniquè patior, quæ si moles magis
excreuerit, quo Emblematum numerus
sit auctior, hoc est, quo largior vsura
fenori accesserit. Bonæ fidei cõtractus
rescindi nequit, cõperendinari potest,
habita fenoris ratione. Itaque seriùs
ad te xenij loco proficiscentem libel-
lum, ex corollarij superpondio nihilo
deteriorè putabis. Neque verò ex pro-
lixitate captare fauoris auram studui,
quando vnumquodque Emblemata li-
belli materia futurum fuerit, si com-
pendio operosam verborum struem
prætulissem; ac nisi tam posse occupa-
to tibi displicere prolixitatem cogita-
sem, quàm mihi aut desideratibus aliis
est grata. Nimirum malui eundem
mihi linguæ modum, qui est ingenij,
qui

qui est fortunæ . Scripsi autem plura,
quàm iniunxeras, vt delectũ instituere
tibi sit integrũ , itidem vt fit in lustra-
tione exercitus , vbi tri. riis & vetera-
nis primus habetur locus , capitecensis
& gregariis numero summotis. Pluscu-
lum operæ positũ est cùm in reddenda
symbolorũ ratione, quæ obscurior
paulo est, eo quòd breuitatem captan-
ti, singulis versuũ quadrigis, & pictu-
ræ typum & symboli rationem inclu-
dere necessum fuerit, tum in explican-
do picturæ apparatu, vt ne pictor, quia
locis disiungimur, quidquam hinc desi-
deraret . Adde quòd impensius & de
industria satègi, varietate metrorum
condire opus, vt vniformis lectionis fa-
stidium hac parte leuaretur. Vale feli-
citer & nos ama. Harlemo sub Idus Ia-
nuarias.

IO. SAMBUCVS HADR.

IVNIO SVO.

ACCEDI tua Emblemata; de quibus et si tu nimium modestè sentis, aliud tamen fore publicum iudicium videbis: nam & sana, & varia, elegantiâq; sunt, & facilè auctorem, officinamq; testabuntur. Quòd verò mea tantopere expetis, ante Aprilem ob sculptoris & pictorum moram vix apparebunt: quæ si videris, minuetur desiderium legendi ea, & verè τῶν κοπιῶν ἐκβλητότερα dices. Tu verò tandem nobis Sudam restitutum, epithetorum Græcorum explicationes, Nonium, & alia extrudas: nec, quasi nondum absolueris, otium differēdo quæras; teq; ad alia accingas; vt, quando Erasimum vestrum ingenio æquare cœpisti, numero quoque lucubrationum inferiorne sis: dumq; ætas, viresq; permittunt, τὴν τῆς χροῆς συνέχειαν συναρτία quadam καὶ εἰσμάῳ velut librorū, qui nisi eruditi esse nequeunt, posteris repræsentes. Vale, & Sambucū amare pergito, sed minùs laudato: quis enim, quàm ego, me nouit meliùs? Antuerpiæ, IIII. Idus Februarij. Anno M. D. LXIII.

Repre-

Reprehendere proclive: & animum
apertum esse debere.

*Nocte satus, genitore orb^o, sum nomine Momus,
Dente Theonino singula rodo lubens:
Fingi hominem caussor clathrato pectore; apertis
Sensibus occultum ut nil specus ille tegat.*

A 4

Rabu-

Rabularum odium.

*Gruunitum suis immundi cane peius & angue
 Indus Elephas inuisum habet.
 Obstreperos rabulas, qui litibus omnia miscent,
 Odisse par est Principem.*

Gloria

Gloria immortalis labore parta.

*Ad reuerendiss. Cardinal. Granuellanum
Ant. Perrenotum.*

*Tortilis, & caudam ore tenens hic termitte lauri
Ambitur anguis, & lignonem circuit.*

*Gloria continuos nunquam moritura labores
Sequitur, virens que in ore viuit perpetim.*

A 5

Impu-

Impunitas ferociæ parens.

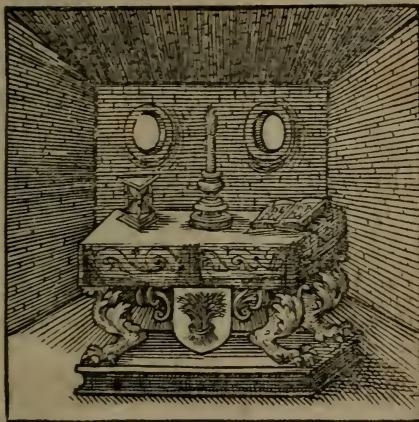

*Insultant pauida hic natio musculi
 Clausis muscipula carcere felibus.
 Sublató que metu fortè periculi
 Crescit tunc animus degeneri insolens.*

Vita

Vita mortalium Vigilia.

Ad D. Viglium Zuichemum Praesidem.

*Inuigilare libris, studio metirier horas,
 Pars vitæ est princeps: otia vitæ fugit.
 Fama vehit vigiles, sepeliť que obliuio inertes:
 Hoc liber explicitus, clepsydra, lychnus habet.*

Ex

Ex pace rerum opulentia.

*Aureolum dextra gestat Pax Attica Plutum,
 Laeva tenet cornu plenum ubere copia.
 Gliscit opum satias, & rerum copia leta,
 Pax ubi Marte triumphato viget aurea.*

Quod

Quod in te est, prome.

*Ad clariss. virum Ioachimum Hopperum
Consil. Reg.*

*Rimaris tundendo sinus tibi pectoris altos,
Et vitam Soboli das Pelecane tue.
Perscrutare animũ, quere in te quod latet intus:
Ingenij in lucem semina prode tui.*

Calum-

Calumnia dira pestis.

*Hic radio latifro tacta, velut sidere, Pastinaca,
 Excutitur celsa pirus deciduã luxuriam comarũ.
 Haud aliter vipereo vaniloquus dẽte calũniator
 Attalicas vertere opes, cõditionẽq̃ potest superbã.
 Inui-*

Invidia integritatis affecla.

*Ad Cornelium Susium Hollandia
Prasidem.*

*Palma caput tollit calo ardua, cuius ad ima
Rana loquax, stabulantur & hydri.
Oppugnāt proceres, quorū via consona recto est,
Degeneres, atque inuida lingua.*

Deside-

Desiderium spe vacuum.

*Cervina potitur rabidus Leo: suspicit catellus,
 Captat' que rictu prædam inops opimam.
 Sic heredipetis aliena vorantibus, sed ore
 Sicco, euenit, quos funeris trahit spes.*

Impro-

Improbè Deum fatigamus, votis vt
nostris seruiat.

Ad Splinterum ab Hargen Eq. aur.

*Latoiden Cadmæa Tyros deuinxerat auro:
Gradium tenuit compede Sparta grauem:
Præpete priuarunt penna Victoriæ Athenæ,
Quisque suis votis cogit adesse Deum.*

Vxorix dotes.

*Illaqueata sedet pedicis, pudibundá que velat
 Vultum Venus Spartana flammeo.
 Uxorem castus pudor, & constantia amoris,
 Custodia & sui laris decet.*

Pru-

Prudentia cum robore coniuncta.

*Ad clariss. virum Philippum Cobe-
lum Regium Consil.*

*Viribus Cyllenius integris stat
Iunctus cum senio graui.
Robur inuictum est, sapientia s̄s
Firmes: qua sine, concidet.*

Principum opes, plebis adminicula.

*Pyramides Phariūm monumēta perennia Regū,
Errātibus circūligat hedera sequax brachiis.
Regum opibus firmis plebs sustentatur egena:
Mentiq̄ constans firmitas viret perenniter.*

Seipsum

Seipsum vincere, palmarium.

Ad Arnoldum Sasbotum Senatorem.

*Pampineis cristatus Epops, vide, ut ager ab vuis,
Munit adianti se virente ramulo.
Se Sophia monitis mens, serua affectibus, armat:
Temeti que vires frangit abstinentia.*

Cuncta complecti velle, stultum.

ET TUTTO ABBRACCIO
ET NULLA STRINGO

*Ventosas pueri bullas per inane volantes
Prendere dum satagunt, opera exit inanis.
Qui varia attrectat studia, aut venatur honores.
Ambiguos, pueris mihi stultior ille est.*

Coër.

Coërcenda & extirpanda impietas.
Ad D. Iacobum Susium virum doctiss.

*Hostis colubris ales insidet scepro,
 Substrata quod Niloi equi premit terga.
 Domat superbos, impios' que proculcat
 Sceptrum aequitatis, noxios' que consumit.*

Audito multa, loquitor pauca.

*Aure concipit, parit
 Mustela foetum postea in lucem ore.
 Aure dicta concipe,
 Dum at recocta parcius prome ore.*

Proui-

Prouidentia.

*Ad Iacobum Endium reipub. Holl.
caussarum vindicem.*

*Quò sacer excurreret Nilus in arua,
Præsciis, alluue libera ponit
Oua, monens meritò nos Crocodilus
Quæ fata immineant antè videre.*

B 5

Exiguo

Exiguo contentus, potiora sperans.

*Libat rauca rosas cicada hianteis,
Clausas præterit vsui futuras.
Presenti fruitur, suo beatus;
Et fatis melioribus parat se.*

Eru-

Eruditionis decor concordia, merces gloria.

*Ad doctissimum Ioannem Sambucum
Pannonium.*

*Cor pedibus iunctis, rostris concordibus aurum
Naupliada preñdunt, munera sancta. grues.
Gloria debetur studiis, atque assecla merces,
Concordes' que animos candor ubique decet.*

Adula-

Adulator saluti reip. grauis.

*Ut Leo, quem caci vis lancinat efferæ morbi,
Sentit opem, si Simium edat, citam:
Palponem & dirum sycophantam qui euicit aula,
Rex viru regnum vacuat graui.*

Diuina

Diuina scrutari, temerarium.

Ad Cornelium Musium Delphum.

*Immatura sitim Pharia arcet Palma, eadem
Sensus prapedit, & linguam matura ligat.
Scrutans celsa Dei mysteria, lingua, animo
Hæret; at ille sapit qui vestibulum haud superat.*

Virgi-

Virginem pudicitia, matronam
domus satagere.

*Cernuus armifera prabet Draco colla Minerua:
Domiportam at exeret Venus testudinem.
Virgo sui satagit decoris bene prouida: at uxor
Frugi silet, nec limen excedit domus.*

Medici

Medici Icon.

*Ad Martinum Aedituum Medicum
in signem.*

*Sceptringer, & lauro, baculo'q. instructus acerno,
Quid Draco, quid Gallus vult sibi, quid ne
Canis?*

*Imperat hic agris, operosa' que arte medetur,
Sedulus, & fidus, dignus honore, vigil.*

Fortu-

Fortunæ instabilitas.

*Stare loco nescit certo Sors lubrica, sedes
 Querere docta nouas.
 Hinc pedibus mutilam, & subnixã remige pēna
 Smyrna Deam posuit.*

Sermo

Sermo de Deo apertus, mens sit occulta.
Ad Iohannem Becanum Medicum clarissimū.

*Persea fert lingua similes, sacra Isidi, frondes:
 Typum' que cordis poma turgida exprimunt.
 Sermo, index animi, de numine sentit aperte;
 Cor caco operculo intus arcanum tegit.*

C

Prin-

Principis calamitas, priuatorum dissimilis.

*Stat vidua quercus lato honore frondium,
 Quas rapido Boreas decussit asper turbine.
 Princeps auitum, saeva cui resixerit
 Imperium Nemesis, tuetur is gentis decus.*

Sacer-

Sacerdos castus & animi liber.

Ad Matthiam Herium.

*Quid fugitas hederã manib. cõtingere Flamen?
Solidum quid annulum atque nodosum fugis?
Illaqueatricem Venerem vitato sacerdos;
Sis liber animi, nec mali tibi conscius.*

Sero detrectat onus, qui subit.

*Iugo repanda colla seruili effere
Exuere molliter paras taure irrita.
Sero recusat, qui capessit, iugum,
Connubium'que, munera & ciuilia.*

Idem

Idem salutis & exitij fons.

Ad Antonium Hofflach Aduocatum.

*Nos necat elleborus, capris adipē auget, aui que:
Idem ignis fomes, & populator opum est.
Infontem & fontem facundia præstat eundem:
Nunc est exitium, nunc medicina salus.*

Celeritatem mora, & hæc illam
vicissim temperet.

*Quid scamno reses, obtendis testudinē & alas?
Humū hinc premis vestigio, calce hinc calum
appetis?
Temperiem cūctis adhibe, remoram iniice; si sis
Celer nimis, velocitate tempera moram.*

Boni

Boni adulterium.

Ad Ioannem Zurenium Harlem.

*Funesto Arachnen flos idem succo replet,
 Api que mella sufficit liquentia.
 Concordia litis que idem dictum est parens:
 Scriptura pravis sica, fit scutum bonis.*

Vinum ingenij fomes.

*Vuiferum Bromiũ, volucrem sed prapete penna,
 Quid tacite posuistis Amycla?
 Tollit humo ingeniũ Bacchus, mentẽ erigit altã,
 Pegaseã que velut vehit ala.*

Quare

Quære adolescens, vtere senex.

Ad Andream Osteruicum Splinteri filium.

*Hinc dum viget, duro labore exercitus,
Ephebus; hinc senex beato Copiæ
Cornu fruens, opum & dapis læta satur;
Iuuenem parare commonent, vti senem.*

Veneris potentia.

*Quid Cytheræa polū fers vertice? vis mea scādit
 Cælum, & Ioui dat iura. quid papauera?
 Sopia corda hominū quāuis fera. roscida quæ sum
 Mala: illices esse has voluptates puta.*

Virtus

Virtus difficilis, sed fructuosa.

*Ad clariss. Hieronymum Tennerum, Regis
Dania Cancellarium.*

*Pomum infigne geris Cybeles, dura cute opertū,
In torulis dulces cui stabulant nuclei.
Ardua vallatur duris sapientia scrupis;
Dulcibus ast eadem fructibus illa scatet.*

Femina

Femina improba.

*Cùm ruit in venerè, blanditur Echidna marito,
 Mox satura insertum præscidit ore caput.
 Improba palpatur, tentigine seruida comunx;
 Continuò letum poscit anhela viri.*

Malo

Malo oppressus, deterius formidat.

*Clatrata cauea macerie clusa columbula
Incuruis aquila permetuit carpiet unguibus.
Formidat grauius sollicita mente periculum
Afflictus: capiti is rite suo consulit & rei.*

Amoris

Amoris ignis perpetuus.

*Hinc tadam ut suus ignis edat teretem, vide
 Illinc ut rapido male liquitur à rogo.
 Visa tabet amans miser igne puellula:
 Absens tabifico haud minus ulcere carpitur.*

Linguam compescito.

*Pigram quid alium comprimis caua manu,
 Quid vda labra, quid salax inguen Scythae?
 Abdominis studium, & grauem luxum fuge,
 Linguam' que frena prodigam vel maxime.*

Deum,

Deum & ama & time.

*Mysteriis addicta Memphis ade pro sacra
 Sphingem biformem dedicavit, symbolum Dei.
 Amato numen ceu piis mite, ac placabile:
 Rursus time, ut vindex inexorabile impiis.*

Εἶξας νικῶν, siue victrix animi æquitas.

Ad Victorem Giselinum.

*Vis Borea obnixas violento turbine sternit
Ornos: Arundo infracta eandem despuit.
Fit victor patiens animus cedendo furori:
Insiste, Victor, hanc viam & re, & nomine.*

D

Biuium

Biuium virtutis & vitij.

*Hinc luxu compta , inde situ horrida femina, pu
gnant
Alcidem in partes flectere queque suas.
Niuur inculta hinc inga scādere se duce Virtus,
Hinc Vitium pronos mergere deliciis.*

Deum

Deum odisse impudentiam.

*Pernix accipiter, piscis, Nili incola dirus
 Equus, quid ordine haerent?
 Symbolon hoc loquitur Pharia tria verbula gēti,
 Deus odit impudentes.*

Iræ maligna philosophia.

*Getulus Leo non sic aliud, quàm metuit
 Tædam flammivomam; qua rabies seua cadit.
 Sedit trux animus vel facibus luciferis
 Cælestis sophia, aut supplicij terriculis.*

Hinc

Hinc dolor; inde fuga, grauis.

DE DVOLIMI STRVGGO, ET
DI FVGGIR MI STANCO

*Quid, Cerue, Cressa fixus arundine
Laxas habenas præcipiti fugæ?
Hæc fors amantis, quem fuga concitat,
Mentem intus exest vulnus atrox nimis.*

Princeps ne cui aures seruas præbeat.

*Sublimem ære Iouis statuã, patula aure carentẽ,
 Sacrarat Minoïa Creta.
 Principis est, regnum dextra moderãtis habena,
 Seruam ne cui cõmodet aurem.*

Amo-

Amoris ingenui tormentum.

*En ut igneum facis corusca lumen
Insiluit culex proteruus, ac necat se.
Haud secus suos amans misellus igneis
Persequens, crucem inuenit suam que funus.*

Vxoriarũ virtutes.

Testudo premitur pede; clauem dextra retentat;
Vacat obstruendo dentium septo altera.
Ne vaga discursset coniux, neu futilis esto;
Ipsam que cura opum tuendarum addocet.

Nec

Nec igni, nec ferro cedit.

*Bipennis hinc, fax inde viuum ignem vomens,
Nexum adamãte suo decussat annulũ probè.
Fortis animus, constans' que, victor omnium,
Despuit intrepidus pericula & sauas cruces.*

D 5

Venter,

Venter, pluma, Venus laudem fugienda sequenti

*Quò fugitiua ruis, quem' ue auersata relinquis
Gloria clara virum?
Desero suffultum pluma, Veneris' q. ministrum,
Mancipium' que gule.*

Veri-

Veritas tempore reuelatur, deffidio obtruitur.

Quid penniger Saturne in auras virginem nudam rapis?

Quid feminarum cœtus aggesta obruit terra scrobem?

*Specu emicantē veritatē, tēporis natam, triplex
Obrucere pestis apparat; Lis, Inuidia, Calumnia.*

Discor-

Discordia exitialis.

*Sanguineã quatiẽs hastã, caput horrida echidnis
 Folle focũ subigit, flãma vnde fumusq. exsilit.
 Exitiale parens animat discordia bellum,
 Improba lingua mali, cedis que seminariũ est.*

Candor

Candor ingenuus.

*Exsorbet saniem hulcerum atra musca:
Mel dulce haurit apis thymo ex amaro,
Doctos ingenuus decere candor,
Obtrectatio liuidos putatur.*

Animi

Animi scrinium seruitus.

*Luscinia veris nuncia,
 Mutescit inclusa cauea.
 Est seruitus scrinium animi,
 Linguam' que vincolo prapedit.*

Locu-

Locuples satellitium diuitum.

Et pilis horret, tractu' que obserpit Iulus
 Arquato, ac praefert agmine mille pedes.
 Ansati incedunt proceres, glomerant' q. superbos
 Gressus; assequitur longa caterua comes.

QVAE ratio Athenienses olim mouit, vt cum publicis execrationibus sancirent; ne quis vlli vnquam viâ ignaro iudicium denegaret; ea nos quoque ad ducti non nihil operę sumpsimus in emblematum nostrorum origine, vsuq̃. ostendendo: ita tamen, vt interea quàm minimùm à vera eorum ratione & natura recederetur. Non enim ignoramus, eo plus venustatis, & gratię istiusmodi scriptis accedere, quo ingenium acuiunt magis; hoc est, quo suspensum diutius & sollicitum Lectoris animum tenent; maioreq̃. postea, quàm intelliguntur, cum voluptate in sui admirationē rapiunt: præsertim cùm apte, subtiliterq̃. inuenta solidi quid & præclari iucunda obscuritate, quasi obtento veio, tegunt. Itaque, etsi amicorum non nulli meliùs legētium auiditati consultum iri putarent, si vnicuique symbolo sua interpretatio statim subiungeretur; nos satius tamen esse iudicauimus, ordinem plane diuersum sequi: & alterã quasi operis partē ipsū facere commentarium; qui, hariolandi, coniectandiq̃. palma priùs in medio posita, aut bene iudicantibus deinde succinat, aut minùs assequentibus facultatem intelligēdi subministret, ductorisq̃. vel, si ita placet, interpretis vicem subeat. Idem de enigmatis consilium secuti sumus, in quib. ea quę ibi præfati sumus, hærentem facile expedient. Vale.

MOMVS reprehensionis conuicij que Deus
 apud priscos fuit habitus, quādo etiam vitis, mor-
 bis que, & multis etiam pestibus sua illi praece-
 runt numina. Hunc Hesiodus poëta in Theogo-
 nia Noctis filium prodidit, absque genitore: quo
 fit ut nonnulli secuti fidem editionis Venetæ longè
 omnium mendosissima lapsi sint: Scmnum paren-
 tem illi attribuentes. Erroris occasionem dedit
 vox, *ὦ τιμ*, qua, nemini, significat, eam que lectio-
 nem interpretes Graeci agnoscunt, & sequuntur;
 cūm alij legisse videantur, *ὦ τιμ*, id est, cui, ut re-
 feratur ad somnum, non animaduertentes, quòd
 hunc Noctē editum fuisse dixerit, quòdque inca-
 stum matris cum filio inuecturi sint. Cur autem
 fabuletur Noctis filium Momum, sine patre: hāc
 mihi perspexisse rationem videor, tum quod viti-
 litigator in altissima ignorantia atque errorum
 caligine versetur, & luce ingenij defectus studio-
 que aliena reprehendēdi nihil ipse rectū gignat,
 sed emissitiis oculis aliena peruideat: tum quòd ex
 occulta & abdita ratione illa carpendi libido na-
 scatur. Sine patre verò, quòd incerto auctore & è
 vulgo plerunque oriatur istud reprehendendi ca-
 lumniandique studium, quomodo vulgo conce-
 ptos

ptos dicimus, qui certum patrem demonstrare non possunt. Ob superiorem rationem etiam fuscum et coloris mustelini faciem pictura illi tribuit, additis nigris & dentibus & unguibus; qui maledicentiae symbola sunt, iuxta illud Epigramatarij: Nigros contorsit liuidus ungues.

Idem alatus pingitur, quod reprehensione, ac maledictis nihil perniciosius; quae facillimè emittuntur, citissimè excipiuntur, & quaquauersum latissimè diffunduntur, ut sensit Cicero pro Plancio. quo spectat & Alcai versus:

Μόμος λαίψης ἐξέφυγεν πτερυγας, id est,
Pernices Momi pennas effugerat vnus.

Epigrammata graeca Momū effigiant senem subiecta manu fulciētem calua tempora; quae species innuit senile plerunque esse reprehendendi vitium, eoque morbo laborantes vitiligatores, cogitabundorum more, meditari semper ac comminisci quod carpant. Adiungo illi & Inuidiam indiuiduam comitem: hoc consilio, quod amulatio fermè accendat foueat que istud vitium. Fabula notissima est ex Luciani Hermotimo de setis, quam compendio recensēbo. Nata inter Palладem, Neptunum, & Vulcanum contentione,

quis utilius opus commonstraret, Neptunus tau-
 rum, siue ut alij, equum velut arationi, vecturæ q.
 accommodum in primis animal in medium sta-
 tuit: Pallas domicilium ostendit, cuius usus con-
 tra iniurias aëris omnes inseruiret: Vulcanus fi-
 ctum hominem pro facile præstantissimo opere
 exhibuit. Delectus arbiter Momus, præter alia
 quæ carpsit, caussatus fuit in hominis opificio præ-
 teritos fuisse ab artifice clathros, seu fenestellas, pe-
 ctoris parieti inserendos; per quos, ne quid occul-
 tum lateret intus, introspecti posset. Idem etiam
 Veneris sandalium, ut argutum nimis atque lo-
 quax, calūniatus fuisse legitur. Porrò nihil in vita
 mortalium tam numeris omnibus absolutum, tam
 doctum, tam rectè factum inuenias, quod non,
 innatus Momis quibusdam, calumniandi & car-
 pendi morbus conuellat, aut saltem incessat: adeo
 procliuus fuit seculis omnibus, $\mu\omicron\mu\iota\zeta\epsilon\upsilon\upsilon$ ἢ $\mu\omicron\mu\iota\zeta\epsilon\upsilon\upsilon$,
 id est, Momum quàm mimum agere. Itaque
 tum hunc ad sensum refertur Emblemata, quòd re-
 prehensioni obnoxia sint omnia: tum etiam ad id,
 quod prudentissimè, doctissimèque dictum à So-
 crate memorat Vitruuius, oportuisse hominū pe-
 ctora fenestrata & aperta esse; ne occultos habe-
 rent

rent animorum sensus; sed ad considerandum patentes: siquidem corde nihil sinuosius, nihil insidiosius fabricata est natura; ut solius Dei sit sensus & cogitata hominis inspicere atque pernosse.

Pictura. Senex pingatur caluus, colore fisco, liuidis dentibus unguibusque, alis supra humeros exstātibus, laua caput sustentans cogitabundi in morem, dextra indice extento versus effigiem quandam hominis, clathratum pectus habentem: adstent procul Pallas cum domicilio: Neptunus cum equo: proximè illum Vulcanus cum homine suo, ita ut simulachrū hominis clathratum diuersum sit ab homine Vulcani, velut Momo designante, talem oportuisse fingi. Quod ad picturam Deorum attinet, ita semel statuo: Neptunus nudus pingatur, capillitio caruleo, altera tridentem complexus, altera manu equum habena tenens, pede delphinū premens. Vulcanus atro colore ut faber, rugosus propter assiduos ad incudem labores, laua malleū tenens, dextra hominem à se fictum cōmonstrans, claudus, capite praefrens pileum caruleum, cuiusmodi fermè figurā spectatur Ducis Veneti tiara. Palladis effigiem dabo Emblemate 15.

Carmen est Heroicum cum dimetro Iambico, quale illud Horatij:

Nox erat, & celo fulgebat luna sereno
Inter minora sidera.

S V S animal est infestissimum Elephanto, usque adeo ut vel solo illius stridore atque grunnitu audito, immanis illa bellua in fugam agatur; id quod hostilia tela facere nequirent: unde insulsum illud Mahometi, plani & impostoris perditissimi, commentum, risum quibus suis commouere possit, prodētis olim diluuij tempore in arca Noe Suem Elephāti sterquilinio genitura sua originē acceptam referre, ut ex eius fimo enatum. Sed ut hoc ridiculum, quippe ab homine rerum natura ignaro proditum; ita illud confirmat auctorum unanimis consensus: siquidem prater Plinium, Orum, Zoroastrem, Senecam Alianus libro de animantibus primo, suis stridore minimo terreri elephantum locuples testis est: qua ratione cognita, Romani commisso cum Pyrrho Epirotarum rege pralio, victores exstiterē; cū elephantēs eius regis obiectis suis in fugam computissent. Memorabile adeo est nec silentio obliterandum, quod à Megarensibus factum proditur, eodem autore

Etore l. 16. c. 36. quòd cùm ea vrbs arētissima obsi-
 dione ab Antipatro Macedone pressa, acerrimè
 oppugnaretur; oppidani sues liquida pice perlitos
 prius, admotâq. flāma succensos in hostilē exerci-
 tum immisere, qui depascente iam illorum corpo-
 ra incēdio, latè grassantes, ac horribili stridore in-
 confertum elephantorum agmen delati, belluas
 velut in rabiem concitas disturbatis ordinibus
 in fugam verterunt. Huc faciunt verba histo-
 ricæ, quæ nobis integra seruauit Suidas in hunc
 sensum. E vestigio appensa de turri sue, pericu-
 lum quod ab elephante ingruebat, euitarunt. si-
 quidem atrocem grunnitum cùm mox edidisset
 suspensus porcus, elephas id non ferens inhor-
 ruit. Illud verò tanquam controuersum ambigi
 potest, natiuum'ne sit quoddam atque intesti-
 num inter hæc animalia dissidium, cuius causa
 mortaliū ingenis sit incognita; an quod raucum
 illum stridorem, vocem'que auribus asperam
 natura exhorrescāt: cuius rei gnari, qui pullos ele-
 phantū educant, iam inde à primis annis sues ad-
 hibēt, ut assuetudine paulatim mali illud vincāt.
 D. Amb. in Hexaëmero videtur istud referre ad
 prerogatiuā quādam à natura singulis animati-

bus donatam. Suius aptissime comparantur non insulsi modò, & à Minerua alieni homines; verùm vel maximè lingulacæ, & à rabie non malè dicti rabula, qui calum terra miscent: Item parafiti, quibus similiter ut suis anima pro sale data videri potest: quod olim venustè dixit Cleanthes: qui omnes si à Regis exsularèt, rectius cum rebus humanis ageretur. Pictura poscit elephantem auerso capite & crispata promuscide fastidiosum: Suem contra elephanto impudenter obfistemè, ac retracto rictu grunitum mētientem.

Emblema III.

EMBLEMA, nisi fallor, ab Illustrissimo Cardinali Granuellano ANTONIO PERENOTTO usurpatum, elegans cum primis, & illustri laborum eius, virtutum que heroicarum assecla, rectèque factorum comite Gloria dignissimum. Videtur autem heros ille, cum omni posteritate nominis sui memoriam qui adæquauit, innuere voluisse, ingentes, ne dicam perpetuos esse exantlandos labores, Herculis ritu, ei qui adspiret ad amplissimum illud virtutis premiũ, Gloriam videlicet; qua concors est & consentiens bonorum
rectè

rectè iudicantium atque incorrupta laus, eaque perennis; qua cum vita breuitatem, tum inges laborum periculorum que molestias, sempiterna posteritatis cōmemoratione solatur; hominibùsq. per suos veluti gradus ab humo in calum adscensum præbet. usqueadeò illa altissimi cuiusque & optimi animum noctes, dies que exstimulat, accendit, atque concitat; ut per labores ad honestissimum illum vera virtutis fructū, eundem que immortalem peruadat: (nimirum exsulat hinc popularis illa fama, adumbrata quedam illius imago.) Sic ante Salaminem ipsam à mari obrutum iri hariolatur non falsus Cicero, quàm Salaminij trcpæi, quod Themistocles erexerat, memoriam: prius que Leuctra Bæotia funditus interitura, quam Leuctrica victoria, duce Epaminōda parte, gloriam. Neque verò huius loci est, aut temporis effusioribus habenis in istius herois labores, atque inde natam mox gloriam prouehi; cum singularibus ea commentariis debeantur. Pictura autem passim obuia est, ubi ligonem, qui fodiat orbem terrarum, anguis mordicus suam caudā ore tenens circumplectitur: eum que ipsum serpentem laurea corollæ medium ambit.

Carmen est Asclepiadeum monocolor, quale est illud
Horatij:

Mæcenas atavis edite regibus.

NATIVVM dissidium atque internecium bellum esse Feli, cum fugace Murium gente, usque adeo ut etiam cinere eius animalis diluto fugari abigique mures sit proditum, nemo est qui ignorat: nimirum à Natura doctam videmus, suspensis alto silentio vestigiis, oculi óque speculatu, & certo cauda quam vibrat libramine, in musculos exsilire: ut nunc inanè ac superuacuam sim collocaturus operam, si in re clarissima discretus esse velim. Monet autem symbolum, cuius meminit Suidas, nimia licentia & impunitate proposita insolescere homines. Metus supplicij scelerosos in officio continet: quo amoto aut negligentius obito, increscit ferocia & sceleratè agendi libido. Verissimè dictum est in Miloniana, maximam illecebram esse peccandi, impunitatis spem. Pictura postulat geminas muscipulas, quibus incluse sint feles, murium agmine liberè choræas circumquaque ducente.

NON

NON híc de ea vigilia nobis sermo est, quam toto triennio passus fuisse legitur immortalis ille omnium scriptis Mæcenas, qui Somni molliciem nullis potuit libaminibus, nullis victimis flectere: sed de ea qua Demosthenē coryphaum & principem oratorum fecit, qua antelucanas fabrorum operas præuere magna cum ambitione consueuerat: Sed de ea qua Iulianus Imperator noctes dispartitus fuit in triplicia officia, quietis nimirū, Reipub. & Musarum: Sed de ea qua Alexander Magnus subiecta brachio aenea concha, tinnitu complosæ peluis, ubi pilam argenteam manu tractatam remisérāt nerui sopore laxati, euigilare solebat: Sed de ea quam reuera vitam vocat Plin. qua in iis præcipuè viget; in quib. animus inquiet opere pascitur; id quod de te dici patientibus aubus non abnuet, *Vigli vigilantissime*, qua duce tot prouinciarum commodis assidue inuigilasti hactenus non sine valetudinis dispēdio; qua tot iam annis magna cum laude Præsidentem concily egisti, partæque immortalis gloria tibi tuis que eam facem praluxisti, cuius nunquam intermoriturus sit fulgor, eodem, quo orbis terrarum, termino inclusus. Proinde, qui veræ gloria amore ducimur,
id nos

id nos ope summa contendere decet; ut & Reip.
 & in commune consulēdo, testemur nos pluribus
 horis vixisse, & Sōno temporis furi, aut (ut Ari-
 ston aiebat) publicano, mediam vitæ partem in-
 teruertenti, portionem deduxisse. Frugi nanque
 temporis cum laude dispensatores, à morte etiam
 fax immortalis, vera virtutis assecla gloria, nun-
 quam extinguenda comitatur. Symbolum Vigily
 vulgatissimum pingēdum erit; quo hinc liber ex-
 plicitus diligentie, illinc clepsydra temporis par-
 cè admetiendi argumento, atque horum in medio
 lychnuchus cum ardente face, posthumæ gloria
 testimonio, libitina imposita simul omnia expri-
 menda venient.

Emblema VI.

Hexametrum est carmen cum Dactilico Simonideo,
 pentimetro acatalectico, quale memoratur illud
 à Seruio Honorato:

Parthenopæus erat puer Arcadiæ decus.

PAUSANIAS in Atticis scribit Athenis
 exstare Pacis simulachrū, Plutum filium gestan-
 tis: quod iterum repetit in Bœoticis, ingeniosè fa-
 brefactum à Cephisodoto statuuario scribens. Est
 autem Plutus siue Pluto diuitiarū deus: quan-
 quam

quam diuersissimos hos esse annotat Lilius Gyraldus, manifesti erroris conuictus vel ipso Pausania iudice : apud quẽ priore loco Πλούτωνα παῖδα legas; posteriore Πλούτων, eodem sensu. Siquidem Plutonem ideo præfexit diuitiis antiquitas, quòd ex imis terræ visceribus; imò ab ipsis inferis petantur opes. Non absimili ratione Thebis primaria Beotia urbe, Fortuna statuam positam legimus apud eundem auctorem, Plutum puerum gestantis, inquare volente artifice, fortunam matrem esse aut alumnam diuitiarũ. Quod ad picturam attinet: Pax femina pingitur nitido vultu, adspectu pulchra, oleagina corolla redimita, leua Amalthea cornu omni fructuum genere redundans, dextra Plutum puerum tenens, claro simbolo, quòd non è bello, sed beneficio pacis crescant opes. Plutus autem puer pingitur volucer, aureus totus, oculatus, teste Philostrato in Imaginibus: nam cæci Pluti significatio, vt ominosior, ab hoc loco excludenda est.

PELE-

PELECANVM, quem à rostri magnitudine
 ῥάμφοιν nominat auct̄or κοίταυιδων anonymus, auē
 paludibus Aegypti peculiarē tradit, prolis sua a-
 mātissimam, quae pullorū suorum proteruiam at-
 que impietatem merita morte ulta, mox facti pœ-
 nitens, pertuso latere suo, pullos mortuos vitali san-
 guine, quo animantur, irrorat: quod ipsum præ-
 ter Isidorum commemorat D. Hieronymus, non
 eadem tamen fide; quippe qui pullis à serpentibus
 enectis id officij præstari dicant, cū ille ad in-
 iuriam parenti illatam hoc referat. Nihil vi-
 rum ingenuè litteratum magis addecet; quàm
 citra omnem dissimulationem nihil occultum
 premere, quod vsui & commodo esse queat; ita
 se suasque operas commodare, ut appareat effu-
 sum benignitatis sinum nulli, nisi prorsus à Gra-
 tiarum limine peregrinus ille sit, claudere velle.
 Callimachus Hecalen φιλοξενίας ἀκλήϊστον σέβη
 habuisse testatur: Cimonis Atheniensis ades La-
 ciadis suis patuere: Musarum fores semper aper-
 ta etiam proverbio teste innotuerunt. Vir et litte-
 ris & humanitatis artibus imbutus, ut illic; ita
 hic quod emuletur gnauiter, inuenit: ut nedum
 benignitate priuatim cōmodus sit; sed & officiis
 publicè

publicè; ut Reipub. literaria, ut patria, ut amicis, ut viris bonis proſit. Is itaque penetralia rimatur ſua, nihil abſcondit, ingenij dotes, quæ varias ad res à munificentiffimo bonorum largitore Deo unicuique tributa ſunt, non modo non ſupprimat, ſed claram in lucem proſert, totum ſe denique effundit. Talem te, Hoppere Iureconſultorum coryphæ, præſtas communi patriæ, talem amici agnoſcunt, talem te Reſpub. literaria ſenſit: & niſi concatenatorũ laborum, otium illud Muſis ſacrum interpellantium, circulus, Principum curis innoluiffet, locupletius ſentiret immortalibus fœcundiffimi ingenij fructibus fruitura. Picturæ ratio notior eſt, quàm ut in ea operam collorem explicanda.

Emblema VIII.

Carmen eſt Choriambicum Callimachium, conſtans tetrametro & amphibrachy ſiue bacchio, quale eſt illud:

Armipotens Mars genitor Romulida, te, venias, precamur.

PASTINACA iſtius piſcis eſt, quæ Greci τεύρο-
να, interpretes plerique omnes Turturẽ perperam
appel-

appellant: *Hollandis nostratibus, ab aculeata iaculi in modū cauda, Pylstaert nominatur. huius radius (aculeum ita vocat Plinius) tam letalem presentaneique veneni vim habet, ut arboris quantumuis ramosa, ac vegeta, & amœnissimo frondium virore florentis caudici infixus, mox folia defluere faciat: quo amisso honore, truncus quoque celerrimè exarescit, neque multò post siderata, atque è solis immenso ardore, solique squallore exsiccatæ arbor fit similis. Plinius lib. 9. cap. 48. & lib. 32. cap. 2. huiusce rei fidem facit, nullum usquam execrabilius venenum esse asserens, quam sit radius in cauda pastinacæ eminent, qui radici infixus arbores necet. hoc telo patrem Ulysem interemit Telegonus, accepto à Circe matre exitij indicio. quam rem graphicè describit Oppianus in Halieuticis, in hanc fermè sententiam utcunque versibus à me expressam.*

*Nil Trygonis diroradio exitialius usquam est:
Marta non tela, aut nigri quæ lacte veneni
Spicula Achamenidum tinxit gens aspera bello.
Vbere stet quamuis foetu, & frondentibus arbor
Luxuriet ramis, vernòque virescat honore;
Vulnere si tristi radicem punxeris imam,*

Mox

*Mox labat omnis honos, coma defluit, ipsa de-
corem*

Exiit hinc viridem crudeli saucia tabe.

*Non minus praesens virus habet exitialis ac pe-
stifera delatoris lingua; quæ florentes dignitati-
bus euertere, fortunis que omnibus exutos, ad in-
citas redigere potest. Pingatur itaque pirus flo-
rens, eius que trunco affixa adhæreat pastinaca:
sed ita ut radius ille, de quo diximus, candici
impressus clarè videri queat.*

Emblema IX.

Carmen est Heroicum Archilochio tetrametro cata-
lectico comitatum.

PLUTARCHVS in libro, quem de silenti-
bus Pythiæ oraculis scripsit, commemorat Corin-
thi in Oeco (quod ædificium à Cypsello tyranno
consecratum fuerat) inter templi anathemata ex-
stitisse Palmam aeneam, cuius ad radices inscul-
ptæ visebantur rana & natrices, hydros vocant.
Emblemate isto, tametsi ad diuersum sensum ibi
torqueatur à Diogeniano, innui existimo, à viti-
ligatoribus (libenter enim Catoniana voce cum
Plinio utor) obstreperis ac maledicis inuidorum
F linguis

linguis, exitiali veneno armatis, impeti illorum vitas, qui non obliqua, sed recta ratione ad dignitates rerum que fastigia emergunt, dissimiles Rufini, Eutropij, eius que farina aliorum, pravis artibus diuitias & honores aucupantium: quorum conatus omnes eò tendunt, ut euersos fortunis omnibus exuant probos & innocentes homines, cum isti innocentia sua freti, calumniatorum latratus & inuidorum molimina sublimes facile despuant. Palma ardua, primæ que nobilitatis arbor est, onerum que grauium victrix, frondibus nunquam vidua; que opibus honoribus que polentes aptissimè exprimit: cuius ad radices posite visuntur rane (quarum rauca illa & odiosa coaxatio nulli ignota, calumniatorum significationem haud dubiam habet) & hydri, nullis serpentium veneno inferiores, si Plinio credimus: per quos virulentus inuidorum alienam famam incessentium sibilus denotatur.

Loga-

Logædicum Archilochium, Ithyphallicum Marius
Plotius nominat, cuiusmodi est illud Flacci.

*Soluitur acris hyems grata vice veris & fauoni,
Trahunt que siccæ machine carinas.*

PINGATUR Leo otiosè recubans in gramine non procul ab armento pascente, raptæ prædæ mordicus inharens: ita enim solet ex omni numero, quantumuis ingēti fame stimuletur, unum pecus diripere comedendum: adstet illi Canis limis feram suspectans, & prædæ ingratæ. (quod dicitur) oculis frustra deuorans. Symbolum optimè quadrat in hereditetas, qui alienis funeribus inhiant, & per mortes incerta spe bona aliena captant, sapius delusi, ut iuuenis ille apud Lucianum in dialogis, quem mors inopina ante senem, cuius funeri propter summas opes imminebat, rapuerat. Competit & in quosuis, qui ambitu tenentur, & sacerdotia aut honores aliis possessos venantur.

MEMORIÆ proditum est à Diodoro Siculo Bibliotheca decimosextimo, & à Q. Curtio, Tyrios eximia religione coluisse Apollinem: cuius numen sibi tutelare ut propitiarent, sibi que modis omnibus conciliarent, tēpore obsidionis, quam grauem & finestam ab Alexandro Magno experti sunt, simulachrum eius Dei aurea catena basi columnæ, cui insistebat alligasse, ut ille scribit; aut ut alter, aræ Herculis vinculum illud inferuisse, velut illo Deo Apollinem retenturos. Similiter Pausanias in Laconicis refert peruestum Spartaē exstare simulachrum Martis compedibus irretiti, quo vinculo proprium sibi ac Reipubl. perpetuum bellatorem illum Deum, nec unquam suæ urbis desertorem futurum, velut in peculio obligatum voluerunt. Neque aliorum Victoriam deam, cui pennas dedit, volucrem que finxit antiquitas, ἀπ' ἑσθ' inuolucrē, alis que orbam & fano & statua decorarunt Athenienses, augurantes perennem ipsis fore Deæ præsentiam, negatis illi alis quibus auolaret. Gētilitatis deliræ somnium istud fuit, nimis quàm superstitiosum, existimantis quali quali honoris obsequiique lenocinio, Deum in vota nostra, eaque perfunctoria & inuti-

inutilia pellici, ad modū pueritia, quæ crepundiis deliniri capique solet; atque ita in ordinem cogi posse. Quare stultū est, ne dicam impium ac profanum, putare diuinum numen toti mortalitati iuuanda comparatum, tam pusillum esse & otiosum, ut palpationibus tantū non nostris ac veluti poppysimis titillationibus que cedat & expugnetur. Pingantur tres istī dii seorsum in templis concameratis, Apollo catena aurea columna alligatus: cetera peculiaria indicia Fulgentius & Cornutus ista tradunt, nempe ut pingatur iuuenis, imberbis, capillo promisso aureo que, laureo sermo redimitus, cum arcu & sagittis in dextra, citharam tenens laua, cum Coruo aue illi sacra adstante. Mars sit compedibus vincētus, alioqui loricatus, galeatus, pugione accinctus, flagellum manu tenens, ut Albericus philosophus scribit, altera clypeum, nudo pectore, ut Isidoro placet, cum lupo animali ipsi sacro, aut gallo secundum alios. Victoria, quam apteron, id est, innolucrem dixerunt Athenienses, pingatur sine alis, virago ut solet dextra manu punicum malum tenens, laua cassidem: nam hac specie colebatur Athenis, ut Heliodori testimonio cōfirmat Harpocratio:

posteri deinde sculptores alas illi iunxerunt, nimirum Bubali pater Anthermus, aut, uti Aristophanis scholiastes vult, Agtaophon Thasius pictor; quam alis aureis ornat Comicus Aristophanes illo versiculo:

Ἀὐλῖνα πέταλα νίκη πτερόγων χρυσῶν.

Mox aureis pennis volat Victoria. Exstitit & Romæ simulacrum Victoriae alis viduum, quæ cælitus tactæ defluerāt; in quod Pompey titulo epigramma legitur, in hanc sententiam:

Roma caput rerum, nunquam tua gloria obibit:
Nam victrix Dea te haud deseret inuolucris.

Emblema XII.

Carmen est hexametrum, cui associatur Alcmanium constans trimetro brachycatalectico, ut est illud:
Spernis decore virginis toros.

SPARTÆ in templo Veneris Armata contignationem fuisse exstructam, quæ Veneris cognomento Morphus, à forma (ut apparet) dicta, numini fuerat sacrata, memorat in Laconicis Pausanias: simulacrum erat ex cedro factum, sedentis habitu, compedibus vinctæ, caput obnubente flammeo, siue calyptra: addit Tyndareum Dioscuro-

scursorum patrem pedicas illas adiungi curauisse, fidei symbolo, quam maritis deberent uxores arctissimam: tamen si illius infelicitas in filiabus prostituta pudicitia macula famosis, à Stesichoro Lyrico prodita, satis que decantata est. Porrò compe des indissolubilis vinculi coniugalis & arctissimi amoris significationem habent. Flammeum verò (quod luteum est capitis velamentum) & pudoris argumento capiti imponitur, & fausti ominis ergò, ceu connubij indissolubilis. Illud de pudore declarat Claudianus in raptu Proserpinae, ibi:

Flammea sollicitum praelatur a pudorem.

& Lucanus Pharsalidos lib. 2.

Non timidum nuptæ leuiter tectura pudorem

Lutea demissos velarunt flammea vultus.

Postremum confirmat flammei usus assiduus flaminis uxori, cui diuortium facere nulla ratione leges permittebant. Sedens autem meritò pingitur, vagæ Veneris odium insinuans. Pingatur Venus subsellio insidens, pedicis constrieta, vultu flammeo obtecto, nuda, dextra Cupidinem videntem cõplexa, sinistra tria mala aurea ferens: ad-

stent illi geminae columbae, aues illi sacrae, Cornuto teste, cum propter puritatem, tum propter illices

blanditias, quarum indicium facit frequens harum auium suauitatio. Nihil autem magis decere honestam matronam, quam velatam conspici, vult D. Clemens Alexandrinus, exemplo Creüsa uxoris Aeneae, qua ardente iam patria non dum abiecerat curam velaminis.

Emblema XIII.

Carmen est Sapphicum præpositum Glyconio, quale illud Boëtij:

*Cum polo Phæbus roseis quadrigis
Lucem spargere cæperit.*

SYNESIUS libro de Regno administrando ad Arcadium, vel, uti Nicephorus vult, ad Theodosium iuniorem scripto, negans in viribus solis positam esse felicitatem principis, eam predicat esse absolutam omnibus numeris vitam, quæ potentiam prudentiæ consociat: quæ res coniunctæ robur inexpugnabile cõciliant; disiunctæ verò inuolidum & inutile: quãdo videlicet aut robur prudentia sit destitutum, aut prudentia viribus defecta. Quapropter, inquit, sapientes Aegyptios in hoc sum admiratus frequenter, qui geminũ Mercurij simulacrum simul constituunt; alterum iuuenta florentis, alterum maturo senio venerandi:
volentes

volentes innuere, eum, qui rectè Rempub. aut re-
gnum sit administraturus, coniunctam cum pru-
dentia fortitudinem habere debere, quasi alteru-
trum inutile sit absque alterius ope. Neque alia
de causa Sphinx apud illos pro templorū foribus
posita visitur, & quæ sequuntur infra XLII emble-
mate recitata. Huc spectat Hor. illud: l. 3. Ode 4.
Vis consilij expers mole ruit sua.

Vim temperatam Dij quoque prouehunt

In maius: iidem odere vires

Omne nefas animo mouentes.

Eandem sententiã comprobat Isocrates ad De-
monicum scribens. Robur cum prudentia coniun-
ctum prodest, qua sine, plus habenti incommo-
dat. Quod ipsum & Milonis Crotoniatæ exitus
abundè docuit.

Emblema XIII I.

Hexametrum versum sequitur Aristophanium me-
trum tetrametro brachycatalectico absolutum: seu
tetrametrum Colurum: ita namque à Mario Plo-
tino, cuius libellum de metris aliquando inuulga-
bimus, nominatur, quale est illud:

Marcent lucerne, sol propinquat, non tamen vocat.

*PYRAMIDES, quas otiosam ac stultam re-
gum Aegyptiorum pecunie ostentationem nomi-*

F 5 nat

*nat Plinius, vasta fuerunt & insana substructio-
 num moles, aliquot soli iugera cōplexa, partibus
 fermè quatuor angulorū lateribus ab imo in acu-
 men desinentes, sic dicta, quòd in ignis speciem, in
 conum extenuentur; quarum fastigiata excelsitas
 paullatim gracilescēs, umbras quoque consumit,
 ut, prater Solinum, Ammianus scribit lib. 22.
 Fuisse eas regum Aegypti monumenta, & inter
 septē orbis miracula habitas tradit geographus
 Strabo. Quia verò inconcussa vel maximè, stabi-
 lissimāq. inter omnes figuras figura quadrangula,
 Galeno teste, habetur, hinc est quod monarcharū
 aut regū fortunas huic cōparari appositè credam:
 aut etiā constantis animi virum, qualē describit
 Q Catulum Cicero, quem neque periculi tempe-
 stas, neque honoris aura potuit unquam de suo
 cursu, aut spe, aut metu dimouere. Priori rationi
 hedera aptè conuenit, utpote sese ipsa sustinere
 prorsum que serpere impotens, ni pedamenti ad-
 miniculo utatur, ac flagellis suam muniat imbe-
 cillitatem. talis est plebis ac minoris conditionis
 hominum status, quibus principū opes fulciment o
 sunt & ornamento. Neque posteriori rationi ab-
 sonus est vinax & perennis huius plantae viror:
 quip-*

quippe cū magnanimi & fortis viri, qui humana omnia premit, et ad omnes casus infractum gerit animum, laus cum aternitate certet, perpetuò victura. Diuersa planè hinc ratio est hederæ arborem scandentis, ut quæ solet succū vires que illius omnes in se rapere ac demum enecare: quod in eos quadrat qui alienas opes sub titulo & prætectu patrocini in se corriuant, atque emungunt. Aliter etiã Marcellinus li. 15. hederæ cōparationem ad opulentos transtulit, apud Imperatorem delatos, qui prasidia potiorum pulsabant, iisdemque tanquam hederæ excelsis arboribus adherentes, absolutionem precibus mercabātur. Sunt qui emblematis huius significationem calumniati, ad creandam principi cuidam viro, qui hoc simbolo utitur, inuidiam, eius sensum alio detorserunt, velut qui circumfessum tenuerit Galliarum Regem et hederæ instar circumplicatum, ne quis ad eum pateret aditus sine ipsius assensu. Sed istud quid aliud est, quam genuinum emblematis sensum corrumpere, atque peruertere, & animam illi adimere.

Heroui-

Heroicum cum Iambico trimetro.

V P V P A auis est cristata, plumis in capite instar cristæ plicatilis subrectis, quam Galli, un hupe, appellant. Hanc scribit Orus ubi senserit ex uuarum, quas appetit summopere, esu nimio noxã se iucurrisse, decerpta adianto herba, quam officina capillum Veneris nuncupãt, mederi sibi, ramulum que eius herbe ore circumferentem, obambulare. Quibus temulentia valetudinem concussit atque labefactauit, ij abstinentiæ ramulo se lustrent. Qui affectibus violentis tyrannis, aut (ut voluit Plato) loris restibusue nos vltro citroque in diuersos motus trahentibus, obnoxij sunt, ij à diuinis placitis & verbo diuino remedium petant, & mentem, que passionibus illis animi turbidis tanquam regina quæpiam imperare debet, obmuniant: que victoria primaria est & potissima, seipsum vincere. Qui peccata sua rite expiari cupiunt, lustrent se lachrymarum adspersione & immerfabili pœnitudinis ramulo.

Metrum

Metrum hexametrum, cui subiungitur dactylicum
Stesichorium, à Stesichoro, cui familiare fuit, no-
men sortitum, constans pentimetro acatalectico,
quale est illud à Mario Honorato recensitum:

Marsya cede Deo, tua carmina flebis.

PINGATUR puerorum grex geminus, quo-
rum altera pars bullas siue pompholygas è con-
chylis (in quo smegma, quem saponem dicimus,
cum momento aquæ commistum sit) in aëra dif-
flet: altera easdem iridis in modum discolores &
purpurascens sectetur atque comprehendere stu-
deat, sub quorū pedibus non male subscribi possit
diuerbium illud Italis in ore frequens, ET TV-
TO ABBRACCIO, ET NULLA STRIN-
GO. Nemo nescit bulla nihil esse vanius aut ina-
nissimum, cōparata illi iam olim caduca mortalitatis
umbra. Itaque quadrabit aptissimè in eos qui diuer-
sis artibus scientiis ue animum adiungunt simul,
varia in studia distracti: aut qui pluribus mu-
nitiis honoribus que simul inhiant: aut quacunque
tandem in re insatiabili animo nusquam satisfac-
ientes huc illuc nutant. hi namque parum profi-
ciunt, suāque spe elusi sæpenumero discedunt.

HIP-

HIPPOTAMI impietatem immanem esse, monumentis litterarum proditum est à veteribus; adeò ut ne patri quidem, per quem vita vsuram accepit, parcat: qua de re etiam alibi scripsi. At ciconiam serpentium certissimum esse exitium nemo infitias iuerit, qui eam longis colubris inuisam dici Virgilio didicerit: qua de causa necasse ciconiã capitalis noxia fuit apud Thesalos, quòd eorum regio pronètu serpentium abundaret, si Plinio credimus. Sceptrum verò gestamen Regum, qui priscis seculis iudices erant causarum; ac proinde etiam iustitiæ dicatum fuit. Quo symbolo indicatur impietatem (qua vitiorum omnium fundamentum est, & qua flagitia ac scelera omnia continentur) coërcendam esse & vindice gladio castigandam, atque è medio tollendam, non secùs quàm à ciconiis solet serpentium genus. Res per se clara est. Equo fluiatili in dorso erigatur sceptrum, cui ciconia insistat.

Metrum

Metrum est Archilochium acatalecticum, comitatum Iambico Hipponactio, cuiusmodi est illud Flacci:

Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar.

MUSTELAM (inquit Plutarchus libro de *Iside & Osiri*) plerique arbitrantur & affirmant per aurem initum pati atque concipere, sed ore partum edere, natalium sermonis quadam similitudine. Anaxagoras, alijque nonnulli phisici prodiderunt Mustelam pariter & Ibin ore parere; teste Aristotele libro de generatione animalium tertio, cap. 6. quorum sententiã illic conuellit. Aristes ut istud ipsum confirmat; ita paululum detorquet symboli explicationem. sic enim sonant eius verba. Mustela auribus cõcipit, quod ore parturit: itaque eius esu interdictum est Leuit. 11. Iudeis; ut hoc symbolo insinuaretur, perniciosissimũ esse homini morem, quod, qua auribus acceperit, eadem verbis exaggerans maioribus malis inuoluat. Hugo Card in superiorem Leuitici locum euariat nonnihil à prædicta opinione; siquidem mustelam marem ore generare, feminam aure concipere annotat: quam fideliter, ipse uiderit. Orus etiam mustelũ piscem huic cognominem

minem ore parere scribit: similiter & Ζεξες. Huc allusum videtur à Lycophrone in Alexandria tenebrosissimo pœmate, cum Medusam Gorgonem appellat δειρόπαιδα γαλιῦν, id est, Mustelam inguliparam, velut collopuerperam, propter fabulam, quæ fingit Chrysaorem & Pegasum è ceruice eius exstitisse, truncato illius capite. Ad symbolum faciunt Epicteti verba admonentis à natura mortalibus unicam datam esse linguam, aures geminas; ut loquendis audita duplo sint plura. Demonactis apud Lucianum documentum est auribus sapius quàm lingua utendum. Epaminondas à Pindaro laudatur hoc nomine, quod haud facile alter inueniretur, qui plura sciret ac pauciora loqueretur. Picturæ ratio per se euidens est.

Emblema XIX.

Alcmanium est dactylicum tetrametrum hypercatalecticum, simile secundo Boetij carmini, cuius initium:

Heu quàm præcipiti mersa profundo.

CROCODILVS, cui à croci metu nomen est, exitiale malum, quadrupes utroque elemento infestum & terra & flumine, linguæ expers, dentibus

dentibus ferratis, eorumque ordine pectinatim se stipante, maxilla inferiore immobili, unguibus immanibus, cute adeo inuicta, ut ictus tormento quouis adactos eludat atque repercutiat tergore, metatur locum nido prædiuinatione quadam & naturali providentia eum deligens, ad quem summus Nili auctus eo anno sit accessurus: neque aliibi incubat ova, quæ candida sunt anserinis similia. Hac de Crocodilo ex Plinio lib. 8. ca. 25. Solino cap. 45. Marcellino lib. 22. & Herodoti Euterpe. Addit Plutarchus libro de Iside, Aegyptios certum conicere Nili incrementi terminum ibi fore, ubi ova excluserit femina: nam cum in humido fouere nequeant Crocodili, & procul à fluminis alueo parere metuant, ita exactè præsentiant naturæ tacito instinctu quod futurum est, ut accessu fluij in pariendo, incubandoque (quod alternis obseruant mas & femina) utantur, atque ita ova arida & inhumecta conseruent. Monemur prudenter rerum satagere, longèque antè consultare atque videre, quàm quid statuamus aut agamus.

G Carmen

Carmen est Phalecium à Phaleco inuentore sic nuncupatum, quod & hendecasyllabum à syllabarum numero, quale illud Martial.

Vitam que faciunt beatiorem.

CICADA insectum est, quod rorem lambendo viuit, nec alterius alimonia indigum, cantu se oblectat. Pingi possunt plures cicada, que flosculos (qui ad ornatum varij pingantur) dehiscentes & explicitos, rore madidos, aduolitent ac depascent, à ceteris, qui etiamnum intra calyces suos siue alabastros abditi latent, abstineant. Qui sua sorte, licet exigua, contenti sunt, bonis presentibus fruuntur: liberali interim spe ducti, fore, ut aut industria aliquid adiciat, aut principum liberalitate accedat, aut hereditas portum ostendat, quod omne lucro deputant, & veluti probè sibi sceneratum pretereunt. Non dissonum hinc est Italicum hendecasyllabum.

Di questo mi contento & meglio spero.

INSI-

INSIGNIVM vsus peruetustus est, quando Anubin & Macedona, Osiridis filios armorum insignibus vsos fuisse iam tum memoria prodidit Diodorus, canis exuuio alterum, lupi rostro alterum, tanquã animalibus ab ipsorum natura non alienis. sic Tydeus apud Aeschylum in clypeo depictum praefert calum stellatum, cum luna medium umbonem occupante: Hippomedon Typhonem fumos ore efflantẽ: Parthenopaus Sphingem: Perseus Gorgonis colubriferum caput, Veneris genetricis Iulius, alij Pegasus, Minotaurus, Harpyias, Leones, Vrsos, Aquilas, Angues, Fuscinas, alius aliud. At gentis tuae istud insigne aut symbolum, Sambuce doctissime, non otiosum ac iners aut ingloriũ existimo, in quo visuntur binae grues (non sine causa Palamedis, vnius inter omnes Gracos sollertissimi artium insignium inuentoris, aues nuncupatae) hinc pedibus saxum, firmitatis argumento, illinc cor, fontem & retinaculum omnium honestarum actionum, concorditer complexa, rostris' que annulum aureum, seu debitam sibi mercedem appetentes. Multiplex hic cognitio animum simul praestringit: nam uti Grues altiuole sunt, nubila volatu tranantes; ita doctissimi

mus quisque non humo assidet, sed mente caelestes
 etiam sedes adit, imò penetrat; neque id solum,
 verum etiam gloria aeternitatis affectatrice, sidera
 pulsat, & nubibus caput inserit. Eadem etiam
 vigiles, quod noctu lapidem pede sustinent, ut op-
 pressas somno, laxatis nervis, strepitus cadentis
 lapidis experges faciat, diligentia summa indicium
 faciunt. Quam istarum avium sollertiam in exem-
 plum rapuisse mihi videtur Alexāder Macedo,
 non abs re Magni nomen adeptus, qui globum
 argenteum brachio capiti subdito tantisper con-
 tinebat (quoties lucubrandum illi erat) dum re-
 misso nervorum tenore delapsus, tinnitu peluis
 subiecta, somnum illi abrupsisset. Annulus verò
 (quem Promethei inuentum perperam, ut quo
 ipse Caucasò alligatus fuerit, alij Lacedemonijs
 falsò attribuunt, quòd ferreus illis in usu fuisse
 legatur) in se recurrens & ἀπείρων, immortalita-
 tis nunquam ullo saeculorum spatio finienda index
 esse meo quidem iudicio videtur. Quòd si hario-
 lari in re mihi obscura licebit, crediderim duorū
 coniunctissimorum fratrum operam praclarā
 Principi aliquando suo nauatam, maxima con-
 stantia pari que cōcordia, ista genti tua peperisse
 insignia,

insignia, laudabiliore ratione, quam cicatricum insignia Salustianus ille commendavit, ut, quibus gloria infinitas, annuli opes, adamantis argumento à Principis liberalitate honestamentum ac decus accesserint. Effigiationem quid attineat praescribere, cum per se ipsa è superioribus abunde elucescat.

Emblema XXII.

Carmen est Heroicum cum dactylico Alemanio tetrametro acatalectico, cuiusmodi est illud Boëtij:
*Tunc me discussa liquerunt nocte tenebrae
 Luminibusque prior rediit vigor.*

ORVS Apollo qui Hieroglyphica scripsit, refert Leonem, ubi febricitariū (familiaris autem huic fera morbus febris est, praesertim quartana, si Phileti, qui de animantibus graecè scripsit carmine, credendum est) simia solere vesci, saluberrima esca loco. Non repugnat Plinius, nisi quod morbi vim eleuans, agritudinem fastidij tantum sentire dicit, in qua medetur sibi. gustato simiarum sanguine, quae lasciuia immodica in rabiem eum agunt. Confirmat idem & Philostratus lib. de vita Apollony tertio: Leonem medicina gratia simius insidiari scribens. Quin & Aelianus omnigena

nigena historia lib. 1. cap. 9. agrotanti leoni cetera remedia inutilia scribit, præter simiam, cuius esu pristinam valetudinem recuperet. Idem in libris de animalibus lib. 5. cap. 39. medela rationem & morbi discrimen distinctius his ferè verbis aperit, Leo, inquit, supra modum ingurgitato cibo, remedium querit, aut à quiete abstinentiâque aut simiam nactus deuorat: quo cibo alui proluuium excitatur, molestâque saburra exoneratur. Simiis aptissimè comparari possunt impostores, assentatores, & parasiti, qui ad gratiam loquuntur, & principum auribus insidias faciunt: siquidem ἰννομιμῶνους velut populares Simias vocat Aristophanes eos qui plebi assentantur & obsecundant, quando ἰμιμῶνις εἰν, quod Simiari notat, pro fallere, græca lingua usurpat: est enim animal istud ad imitandum omnia dextrum, & habile. Tales autem pestes si quis aula exturbaret princeps, ne ille verè Augia stabulum repurgaret, & cum Hercule ac Constantino monstrorum domitor dici posset: hoc enim Aurelius Victor Constantino tribuit, qui aulicas illas perniciosas, tineas soricesque palatii appellare solebat, ut Anaxilaus opum vermes: quibus confectis & expul-

*expulsis, ad incolumitatem rerum & sanitatem
cuncta redire posse, non iniqua spes est.*

Emblema XXIII.

Cyrellium metrum est, constans pentimetro hypercatalectico, quale hoc:

Pulchra puella comas ambit sibi palmitibus.

PALMA *Aegyptia*, Theophrasto à fructu *Balanus* dicta, arbor est magna, non recta, sed contorta, folio myrto simili: Dioscoridi (à quo pictura peti potest, expresso eius uno ramo) $\pi\omega\mu\alpha$, à succi copia qui in poculi vicem conuertitur, & ab arceda siti adipso quoque vocata. Hac priusquam maturuerit decerpta, sitim sedat: sin matura sumatur, sensum intercipit, gressum prapedit, linguam retardat, & obsessis mentis ac corporis officiis, ebrietatis vitium imitatur, ut Solinus memorat, cap. 45. memorabilem. Admonet hoc symbolum curiosam & profundam diuinarum rerum investigationem, eamque maturis iam fructibus factam, hoc est, ab iis qui mysteriorum omnium cognitionem absolutam se adeptos putant, periculosam esse: nam quo altius isti laborant arcana de Deo eiusque uniformi Trinitate perscrutari, hoc

maioribus altioribusque tenebris inuoluuntur, & in diuinitatis abyssum ineluctabilem corruunt. Simonides sapientia nomine percelebris olim, rogatus ab Hierone Syracusarum rege, Deum ut sibi definiret, poposcit sibi diem unum: postridie rogatus ut fidem exsolueret, bidui spatium petiit: cumque saepius dierum numerum ingeminaret, atque Hieron admirabundus eius facti rationem requireret, respondit sibi tanto intricatiorem obscurioremque videri rem, quanto diutius consideraret. Quò spectasse Aegyptios sacerdotes puto, qui sonum tantum vocalium litterarum inconditum accinebant, indicantes se nulla ratione de Deo certi quid & explorati posse expromere. In hanc sententiam detorsit istud symbolum Hugo Eterianus, non postrema eruditionis Theologus, cum de Spiritu sancto aduersus Gracos disserturus sic initio operis loquitur. Dum suprema philosophia principium delibare aggredior, aquatica mihi videor testudini esse similis, quae fretum transire cupiat: stupore cogitatus obsidetur; mens tabescit; lingua tanquam Aegyptiam palmam, quae apud Gracos Adippos (male enim adiperos ibi legitur) vocatur, gustauerit, retardatur. Appositè
me

me hercule symbolo usum vides, in explicanda
 prouincia, quam arduam aggrediebatur, difficul-
 tate: nam diuina natura ne angelicis quidē, nedū
 humanis linguis enarrabilis est, aut comprehēsi-
 lis, ut D. Martialis Lemouicensis Episc. scribit
 in epist. ad Burdeg. quod ipsum & Plato non ta-
 cuit, Deum indictū & innominatū vocans, quem
 inuenisse haud sit facile; intellectu comprehendere,
 impossibile: aut, ut Hermes Trismegist^o inquit,
 'Deum mente complecti res est ardua, sed sermo-
 ne enunciare, impossibile. Huc spectat Iambus an-
 tiquissimus quem ex ore Socratis fluxisse, lib. de
 recta Confess. memorat Iustinus martyr.

Οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισι τῶν θεῶν σαρξίς, id est,
 Rerum diuinarum nihil mortalibus exploratum
 est: quo innuitur, qualia sint diuina, non esse in-
 quirendum scrupulosius. Præstat itaque immatu-
 ras palmulas decerpere in sacra philosophia, qua
 sitim arcent: quippe cum videamus sophos istos
 qui maturis fruisse solos arbitrantur, arentibus
 faucibus, lingua impedita, ingenio hebescente ac
 caliginoso, gressu que malè nutabundo, in ea sur-
 sum ac deorsum iactari volutarique: & sapien-
 tem Athanasy admonitionē sequamur, docentis,

lib. 3. aduers. Arrianos. curiosi & accurata persuasione potiore esse fidem simplicē. Potest symbolū referri & ad captiosas spinosas que disciplinas, que cum fructu delibari possunt primoribus (quod dicitur) labiis; ita nāque sitim restringere valent: in quibus tanquam ad Sireneos scopulos desiderare atque consenescere, id demum insanum est studium: nam ubi eò res venerit, stupidi, cæci, dulci que veneno ebrii, argutiarum fuligine audientium oculos præstringere gaudent. sed euanda, sanctissima que disciplina nomen ementiuntur interim, ut luculentè differit Herodes Atticus apud Gellium, lib. 1. Neque malè vita aulica, huic Adipso arbori comparari possit, quam aliquantis persequi & degustasse ante maturitatem fuerit non inutile, sed cuius illice succo, ubi maturuerit, plenis faucibus imbui, in cāque non immorari tantum, sed & immori, omnem nostri agnitionem obliterat, mentem sanam exulcerat, fastu inflat, & Pallante (quem libertos suos nunquam alloquio dignatum scribit Tacitus lib. 13.) insolentiores reddit: nam ex infinitis vix vnum illic Eutherium inuenias, quem in Constantij Imperatoris comitatu solum integrū, fidei continentia que cultu-

cultorem, exstitisse, Marcellinus commemorat, lib. 16. A superiore, quam primo loco dixi, ratione non abludit fortasse, quod refert Clemens Alexandrinus in Aegyptiorum sacrorum ceremoniis post Cantorem qui principem locum obtinet, sequi Horoscopum flaminem, qui altera manu Horologium, altera Palmam symbola gerebat.

Emblema XXIIII.

Carmen est hexametrum cum trimetro senarioue Iambico.

PRODITUM est à Plutarcho libro de Iside, Phidiam clarissimi nominis statuarium, finxisse Palladis simulacrum, pedibus prementis Draconem; & alterum Veneris apud Eleos. pede calcantis testudinem: argumento in illa custodia sui, quæ virginem deceat; in hac silentij curæ que rei domesticæ, quæ matronam deceant. Draco autem appositæ Palladis (quæ perpetuæ virginitatis honore insigniuerunt poetæ) pedibus substernitur, ut sedulam pudicitia, cui mille tenduntur insidie, curæ virgini incumbere significetur; siquidem

acerri-

acerrima oculorum acie prestare Draco perhibetur: quo nomine thesauris omnibus custodiendis (inter quos aureo velleri, hortis' que Hesperidum) eius operam assignauit antiquitas. Pingitur autem Minerva virginis specie, oculis acribus & glaucis, hastam dextra, chlypeum laua tenens: cuius umbo Gorgonis anguicomae caput praefert, veste ad talos vsque demissa, galea caput muniente, subiecto pedibus Dracone, cuius caput hastam attingat; ita enim serè à Pausania in Atticis, & à Cornuto depingitur. Venus nuda pingatur, sero myrteo redimita intercurrentibus rosis, Casto, hoc est, baltheo vario & pulcerrimo infra pectus ambiente, dextra tenens tria mala aurea, laua columbam, pedibus testudinem calcans. Symbolicè nuditate simplicitatem & apertum pectus uxoris demonstrari existimo: per columbam, puritatem & blanditias: per aurea mala, casti amoris illicium: per castum, coniunctionem deuinctionem' que animorum: per testudinem, & silētium et anxiam rei familiaris curam, quippe cum sommo silentio ingrediatur testudo, domum' que suam semper secum circumfert, unde domiportam dixi, ex Cicerone libro de diuinatione

tionē secundo, vbi veteris poëta versam commemorat, enigmaticè testudinem circumscriptis, Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassam.

Emblema xxv.

HÆC germana est & viua Medici Icon: quæ quia propter concisam breuitatem obscurior est & intricatior, libuit eam per dialogismum reddere prolixius pluribus versibus, ut explicatiùs singula paterent.

Qui Deus es? Phœbo satus atque Coronide. habes cur

Sceptrum? agris ut rex impero. quid resides?

Sit sedato animo medicus. quid verticẽ inumbrat

Laurea? perpes enim viuut ab arte decus.

Nodoso baculo quid nitere? difficilem artem

Id notat. hinc cur stat Gallus, & inde Draco?

Cura vigil medicum decet ac custodia. quid vult

Sub pedibus Canis? hoc symbolon est fidei.

Quid ue tegit mentum propexa incanãq. barba?

Longa at as firmat iudicium atque fidem.

Aesculapio Apollinis ex nymphea Coronide filius,

in deorum numerum olim receptus fuit, quoniam

rudem

rudem adhuc & vulgarem medicina scientiam paullo subtilius excoluisset, ut Cornelius Cels. ait: quãquam Trismegistus, interprete Apuleio, medicina repertorem falso nominat. Huius simulacrum variis modis effigauit antiquitas: nam apud Sicyonios imberbem stetisse, altera manu sceptrum; altera pincam nucem obtinentem, memorat in Corinthiacis Pausanias. in eadem historia refert à Thrasymede Pario exsculptum fuisse Aesculapium in solio sedentem, baculum tenentem manu, altera caput Draconis mulcentem, cum accubante cane. Consentit in multis & Festus Pompeius, lauream in super illi attribuens. Ego collectis symbolis omnibus, & quasi in vnã (quod dicitur) myconum coniectis, talem fermè medici siue Aesculapij Iconem confluam.

Virum grauem pinxero, barbatum, throno infidentem, laureatum, sceptrum gerentem altera manu, nodosum baculum altera, astantes illi hinc Draconem, hinc gallum, stratumque ad pedes canem. Nunc commenti, symboli ue. rationes subiuciam. Aesculapij nomen haud temerè in medicum competit, quippe cuius sit placidè curare agrotos. id quod Gracis sonat vocis etymon

ἄσκληπιον

ἀστυεὶν ἠπίως. Barba illi datur velut adulta & lon-
 ga multarum rerum experientia argumentum.
 Seditis imago denotat, sedato animo, neque va-
 gum esse debere: Laurea coronatum existimo,
 ob eximium et immortale ex arte salutari decus:
 quanquam Festus eò referat, quòd laurus arbor
 sit plurimorum remediorum. Sceptrum illi
 cum Pausania tribuo, ut dignitas medici co-
 representetur, qui Regis in morem agris imperare
 debet: quo spectat inuectiua Galeni, libro primo
 Therapeutices: medicos sui temporis incusantis,
 quod mancipiorum ritu agris subseruirent ac ob-
 secundarèt, contra maiorum ab Aesculapio oriun-
 dorum morem, qui velut reges subditis, & velu-
 ti duces militibus, prescribebant agrotis qua fie-
 ri vellent. Bacillum nodosum tribuit illi anti-
 quitas, ut difficultatem significarent artis pluri-
 mis rerum discendarum anfractibus nodis que
 difficilibus inuoluta: tamen si Eusebius hoc
 interpretetur agrotorum sustentaculum: &
 Cornutus libro de natura Deorum, quod medici
 opera confirmemur, ne tam propere in morbos
 incidamus: Draconem assistentem dant omnes.
 Cornutus tum propter diligentiam in curandis
 agris

agris insomnem, tum quòd medici industria agri
 a morbis veluti reiuuenescant, senium' que depo-
 nant, serpentium more, vnde Macrobius, lib. 1.
 Saturnal. Aesculapij & Salutis simulacris Dra-
 co, inquit, subiungitur, quia praestant ut humana
 corpora, velut infirmitatis pelle deposita, in pri-
 stinum reuirescant vigorem. Præterea constat
 adium sacrarum, adytorum, oraculorum & the-
 saurorum custodiã olim Draconibus assignatam
 fuisse, cum quia acutissimè cernât, tũ propter inui-
 ctas vigilias, quod sensit & Fest. at Plin. lib. 29.
 ca. 4. Draconẽ Aesculapio sacrum voluit, propter
 remediorũ, que illi insunt, multitudinem. Gallus
 eidem adiungitur, quòd vigilantissimum sit ani-
 mal: nam sollicitum & vigilantem medicum re-
 quirunt res egroti. Canem illi subiicio, ut animal
 fidissimum. quid autem medicum magis deceat,
 quàm indubitata fidem, integritatem' que egrotis
 seruare? que res Philippum Acarnanem Alexan-
 dro commendatum habuit, licet parricidij crimi-
 ne, sed immerito perstrictum. neque enim placet
 quod Festus ait, ideo adhiberi canem, quòd cani-
 no lacte sit enutritus. quod tamen apud Lactan-
 tium etiam legitur.

Heroi-

Heroicum præcedit Archilochium dactylicum dimetrum hypercatalecticum, cuius generis est illa Horatij oda:

*Diffugere niues, redeunt iam gramina campis,
Arboribus' que coma.*

IN nemine Deorum tam prodiga ingeniorum fuit antiquitas, quam in Fortuna, ut que sola utraque paginam facere in ratione mortaliu fuerit credita. Hinc tot eius cognomina, de quibus alij dixerunt, tot picturae, tot diuersa simulacra; apud Artemidorum libro de in somniis secundo, Cylindro tereti insistentis: apud Pausaniam in Messeniis polum vertice sustinentis: apud eundem Cornu Amalthea gestantis, presente alato Cupidine: apud Cebetem & Eusebium in pila sedentis & alata: apud Laetantium lib. 3. Copiae cornu praesentis cum gubernaculo: apud Plutarchum viscata. ita fortuna varietatis amica, etiam varie expressa est. Hanc Smyrna clarissima Asia ciuitas pedibus carentem exsculpsit, instabilitatis argumento; unde iocus Apellis in Fortunam diuersa ratione sedentem a se effictam, dicentis eam nunquam stetisse: Alatam vero eadem Smyrna sculpsit, ut vagam nulli que perpetuo addictam.

H

Pingi-

*Pingatur itaque sine pedibus, manum extensam
ita porrigens, ut pēnas suas cōprehendi non sinat.*

Emblema xxvii.

Heroicum est carmen cum trimetro Iambico affecla.

PERSEAM arborem esse Aegypti peculiarē scribit Theophrastus lib. 4. de plātis, aspectu venustam, ingentem, pyro assimilem cum foliis, tum floribus, ramis' que: cuius etiā poma, quae copiose fundit, magnitudine pyrum representant, specie oblonga, amygdalacea, colore herbido, nuce intus pruno non dissimili, sed minore multo ac molliore, carne dulci admodum ac suavi. Qua ex descriptione deprehēdere licet Perseam, nostrae Persico esse congenerem, specie tamen dissidentem. Nican dri interpretis apud Persas letalem prius, translata in Aegyptum, terra mangonio salubrem eua sisse scribit: cuius dictis attestatur non uno in loco Galenus, & locuples testis Iunius Columella lib. 9. iis versibus:

*Stipantur calathi pomis quae barbara Persis
Miserat (ut fama est) patriis armata venenis.
At nunc expositi paruo discriminē leti
Ambrosios praebent succos, oblita nocendi.
Quin etiam eiusdem gentis de nomine dicta*

Exiguo

Exiguo properant mitescere Persica malo.

Quibus ex verbis facile agnoscitur discrimen inter has arbores. Porrò nux huiusce arboris dura, turbinata, cordis figura nō absimilis nucleum operit: innuente symbolo sapientiam nucleo assimilata, operculo duro, reseratu difficili esse operam debere. De hac Plutarchus, lib. de Iside, in hunc modum. Inter plantas quas fert Aegyptus, Perseam eximie præ ceteris Isidi sacram esse voluerunt, quod eius fructus, cordis speciem, folium, lingua representet: nihil enim inter omnia, que homini à Deo data sunt, diuinius est sermone, præsertim qui de Deo instituitur, neque maius ad veram felicitatem momentum obtinet. Hæc ille.

Emblema xxviii.

Metrum est iambicum trimetrum, cui subiungitur Archilochium, quale est Horatij illud in Epodis:
*Plecti nihil me, sicut antea, iuuat
 Scribere versiculos, amore percussum gravi.*

ARBOREM pinxero quercum, et solidioris ligni, firmiteribus q. innixam radicibus; qualis virorum principū conditio est, q̄ priuatorū, durabilior: cui altrinsecus immineat ex atro et turbulento

caelo allatum hominis caput plenis buccis spirans
(ita enim ventos pinxere veteres) decutiens' que
folia, partim humi strata, viridia licet, partim ca-
dentia, paucis adhuc superstitibus in ramo vno
aut altero : cuius caudici circumuoluta schedula
loquatur dictum istud Italicè: BASTACH' IO
VIVO. Nil mirum est, neque verò absurdum, ar-
bori comparari virū principē, quando & Horat.
Pompeiiū Magnum multitudine pariter atq; ma-
gnitudine rerum gestarum clarissimū, allegoricè
Ponticam pinū, & Sylua nobilis filiam nominet.
quin & Lucanus poëta eundem Magnum quer-
cui silua arborum obsepta, eadem ratione compa-
rat. Princeps, etiamsi de gradu sit exactus diro
nouercantis fortuna ludibrio; non patitur tamen
generosos illos spiritus ita infringi aut pessundari
pro caca sortis libidine, vt quidquam auito pro-
genitorum suorum stemmate indignum admit-
tat : cuiusmodi Gilimerem Vandalorum Regem
commemorat Procopius, & nostrū auum talem
non vnum protulit. Idem in virum fortem & in-
fracti pectoris conuenit, honoribus opibus' que
per inuidorum suggestiones exutū, contentumq;
in otio paupere delitescere.

Carmi-

Carmini Heroïco subiūgitur Iambicum trimetrum.

A P V D priscos Romanos Flamini Diali tanta in religione habitam fuisse hederam comperimus, ut eam vel nominare, ne dicam tangere, in-expiabile nefas existimaretur; propterea quod is frutex vincit atque illigat lubrico palmitum errore, quocūque se applicat, uti Festus Pompeius indicat. Nimirum declarat istud symbolum, sacerdotem castum & ab omni lascivia Venerea quàm maximè alienum esse debere: quando suos amatores ita circumveniunt Veneres & circum-ventos enecāt, ut hedera solet arboreas vires com-plexu arētissimo vitalis succi inanire. Eidem non licebat annulum solidum aut nodosum digitis inducere: nempe ut ab omni animi angore liberum, neque mali cuiuspiam sibi conscium esse debere ostenderet eum, qui rei diuinæ vacaret. Pi-ctura postulat profanū aliquē depingi, qui Flami-ni siue sacrifico (Flamē aut pileo insigniebatur, cui virgula oleagina cū pauxillo lana erat superim-posita, cetero habitu nostris ferè similis, lineo ami-culo togæ inducto, vnde Linigerorū nomē) porri-gat hederā, sed abnuēti et vestigiū reducēti; & al-tera manu exhibeat annulū circularē & solidū.

H 3 Trime-

Trimetrum Iambicū monocolon, in quo priores duo versus reciproci sunt, qui trāsposita à calce dictionum serie transeunt in pentametros, hoc modo:
*Effere seruili colla repanda iugo
 Irrita taure paras molliter excutere.*

NE QVICQVAM sapit & ferre recusat in
 gūm, qui semel admisit: quando & elephantos in
 sa fucere, & Leones iuga subire videmus, haud
 temerè excutienda. Serò coniugij capistrum acce-
 ptum deplorat maritus, qui semel collum submit-
 sit. Aërem verberat, qui publicis muneribus, qua
 curanda suscepit, ingratis defungi parat. Pictura
 per se clara est.

Emblema xxxi.

Symbolum istud ingeniosè & luculenter à Nasone li-
 bro Tristium secundo explicatur, ibi.

*Nil prodest, quod non ledere possit idem.
 Igne quid utilius? si quis tamen vrere tecta
 Comparat, audaces instruit igne manus.
 Eripit interdum, modò dat medicina salutem,
 Què q. iuuat monstrat, què q. sit herba nocēs.
 Et latro, & cautus præcingitur ense viator:
 Ille sed insidias; hic sibi portat opem.*

Disci-

Discitur, innocuas ut agat facundia causas:
 Protegit hæc fontes, immeritos que premit.
 Usus rei salutem præstat, abusus necem aut detri-
 mentum saltem adfert: certè ita demum unum-
 quod que aut commodat aut offiendit, prout eo vel
 utare vel abutaris. Lex eadem alio atque alio
 sensu accepta, quem gravaret, reum absolvit, inno-
 centem inuoluit. Quam sæpe scriptura membra
 luxata & veluti assulatum conuulsa, aut in partes
 confecta, aut commate interstincta, hæreticos ar-
 mant, causa casuros, ubi loci, unde petit a sunt, te-
 nor expendatur aut attentius consideretur. ita fit
 ut eundem locum pro sui defensione Marcion &
 Valentinus adducant; Christianus eundem rectius
 indubitatus que pro se alleget: hinc tot schismata,
 tot pestilentes factiones et prioribus sæculis & his
 nostris inconsutilem illam Christi vestem lacera-
 runt. Terra & venenorum & omnis boni parës
 ac alumna, tot pernicies protulit, quot species: tot
 dolores, quot colores, ut inquit Tertullianus, lib.
 aduersus Gnosticos. ita Lucret. inquirens causam
 cur idem alij sit cibus; alij venenum,
 Praterea, inquit, nobis veratrû est acre venenû:
 At capris adipēs & coturnicibus auget.

quod & Plinius non tacuit, lib. 10. cap. 72. Venenis, inquit, capra, & coturnices pinguescunt: (ea est enim verior lectio, q̄ qua habet, caprea.) Quin & Aristoteli idem non fuit ignotum. Ad picturæ varietatē pingi potest Helleborus niger, siue, veratrū, quam herbam hinc depasti homines exspirant ac vitam cum morte commutent: inde coturnices aues & capra eo pabulo usæ, vegeta sint et agiles. Altrinfecus pingatur ignis cui assideat aliquis, ut rigorem expellat: & in proximo, domus incendio conflagrans.

Emblema xxxii.

Heroicum, cui subiungitur tetrametrum Clodū, siue Episcazon à Plotio dictum, Aristophanium nominat Seruius.

PINGITUR mulier scabello aut tripodi insidens, geminas alas ad modum talarium Mercurij expansas, velut paratum volatui peculium, dextra tenens: leua testudinem merito tardigradam à Pacuuiο dictam: rursus dextro pede terram premēs: sinistro in altum elato, ita ut dextra expromptam agilitatem remoretur pedis dextri grauitas: rursus que leua tarditatē adiuet pedis
item

item leui alacritas. Mediocritatem auream insinuat symbolum : item que animi moderationem, ne ita efferamur, ut sortis nostra obliuionem induamus, ne ue iuxta adagium, ita fugiamus ut prater casam. Habet affinitatem cum illo Augusti dicto, Festina lente. Tarditas immodica, precipitatione castiganda venit : & celeritas nimia illaudata est & vitium habet. Itaque modus omni in re seruandus est : atque ita festinandum, ne vel tardi, vel precipitis nomen incurras.

Emblema XXXIII.

Iambicum trimetrum Archilochium monocolor, Horatiano illi simile:

Iam iam efficaci do manus scientie.

VERISSIME dictum est ab Ouidio poeta: Natura sequitur semina quisque sua: nimirum ita ferme comparatum videmus, ut nihil tam commodè fiat aut dicatur, quod non detorqueat, deprauet, ac sinistrè interpretetur calumnia. Propterea scitè & festinè dictum est à Theodoro Atheniensi, cum illi fuisset obiectum, quòd multos sua doctrina deteriores redderet, aliorum id vitio accidere, qui sinistra ipsius doctri-

H 5 nam

nam acciperent, quam ipse dextra porrigeret. Neque malè sonat vulgatum prouerbiū: Volucres pro suo quamque rostri modulo cantillare: cū velit innuere improbos non posse non improbè loqui, bonos verò benè. Nempe rosa utilem melificio materiam api suggerit, aranea venenum: Quam sepe fit ut dictum innoxium, ac sine fūco expressum, huic risus & leporis seminarium sit; illi Vatiniāni ody fomes & incentiuum. Scriptura sacra, inquit Nazianzenus, in prima Steliteu tice: probis est virtutis armamentum; at sceleratis nequitie stimulus.

Emblema xxxiiii.

Heroicum Alcmanio siue Archilochio prepositum, quale supra i x. Embl.

BACCHVS cognomento Psilas, quasi alitem dicas, Amyclis vrbe Laconia exitiali silentio nobilitata, colebatur. sua namque lingua Iria alas vocabant, quò respexit fortasse Catull. eo versu. At parte ex alia florens volitabat Iacchus.

Voluit autem significare artifex, Vinum, si modus adsit, vt tristitia curā hebetare; ita ingenium agile reddere & alacre, nihilo secius quam aues
pennis

pennis euehantur, ut à Pausania in Laconicis proditū est. Tametsi cum Eubolo sapiētiam vino obumbrari dicat Plinius; accedo tamen Plutarchi sententiæ, inuentionem & facundiam vino tribuētis. sic enim in symposiacis loquitur: Quidam inter bibendum inuentionis acrimonia & lingua disertitudine, qua in sobriis ieiuna & contracta erat, se ipsos superant, ut que vini feruore, cum nido-re quopiam thureo suffiri atque expleri se sentiūt, metu, qui spiritus generosos cohibebat, explosus est enim vinum fecundissimum liberè ac proinde verè loquendi alumnus, sine quo nullus est ingenij et industrie usus. vinum calore (ut inquit Plato) & animū & viscera ambit. Hinc est quòd Aeschylum nobilissimū poëtam non nisi inter calices tragædias suas scripsisse legimus: Enniū vinosum ad canenda bella profuisse: priscos heroās inter calices grauiissimis de rebus consultasse. Neque verò temulentos, siue, quod idem est, rationis egentes, scripsisse aut consultasse, sed postquam mero incaluisse vena, ac dispulsa esset illa ieiunitatis se-gnities, verisimile est. Neque alienius à simbolo isto cecinit Niceratus:

Egregio vati vinum fit Pegasus ales.

Pingatur

Pingatur Bacchus puer, nudus, imberbis, rubidi coloris, lato vultu, pampinis redimitus, corniculis è fronte promicantibus, corpore non obeso aqualiculi instar, sed vegeto & agili, alis extra humeros exstantibus volucer, altera manu botrum tenens; altera, si placet, scyphum: oculis viuacibus, & calum suspectantibus.

Emblema xxxv.

ADOLESCENTIÆ flos non per luxum, deses'ue otium deterendus est, sed veris animi ornamentis tingendus, siue id in litterarum atque artium liberalium studio, quibus atas prima ad humanitatē informatur fiat; siue in mechanicis, sedentariis, aliis'ue opificiis. siquidem laboribus ut duratur virtus atque adolescit in maius; ita luxu degeneri' que otio exolescit ac diffluit. Laboribus (quos ubique sanctos agnoscit scriptura sacra) & vitæ subsidia quaruntur, & læta senectutis adiumenta comparantur. Labor inuenta viribus, dum genua virent, conuenientissimus est: at senectutem decet feriatum à laboribus otium, rerum' que partarum usus: Quo spectat laudatus ille Ennij poëta versus:

Sicut

*Sicut fortis equus, spacio qui fortè supremo
 Vicit Olympia, nunc senio confectus quiescit.
 Proinde rectè dictum est à Portio Latrone insi-
 gni rhetore: Quare adolescens, utere senex; & in
 eandem sententiam à Seneca: Iuueni parandum,
 Seni utendum. Pingantur hinc adolescens expe-
 ditis lacertis, nudo capite, ligone terram proscin-
 dens: illinc senex abolla pellita suffultus, in folio
 accumbens ad genialek mensam epulis scyphis-
 que exstructam.*

Emblema xxxvi.

Heroicum comitatum Iambico senario.

PAUSANIAS in Corinthiacis commemo-
 rat apud Sicyonios exstare nobile Veneris simu-
 lacrum ex auro & ebore sculptum Canachi cla-
 rissimi statuarij manibus, quæ capite gestet cali
 orbes, altera manu teneat papauerū capita; alte-
 ra malum. Innuere artificem voluisse arbitror Ve-
 neris in omnia animantia potentiã, quando & Io-
 uem suum in varias species mutatum calo dedu-
 ctum Veneris causa fabulantur poëta. Huc spe-
 ctant Lucretij versus:

Alma

*Alma Venus, hominum diuum' que voluptas, capta lepore
 Illecebris' que tuis omnis natura animantum
 Te sequitur cupidè, quò quãque inducere pergis.
 Omnibus incutiens blandũ per pectora amorem
 Efficis, ut cupidi generatim sacra propagent.
 Pingatur Venus nuda, myrto coronata, cum puero
 Cupidine alato, cæco, pharetra & arcu instructo,
 laua malum aureum tenens, dextra papauera:
 ad ornatum addi potest quadriga à duobus cygnis
 & columbarum pari numero tracta, cui insideat
 Venus: nam cygnos eam vehere Horatius, Statius,
 & Ouidius loquuntur, alij huic muneri columbas
 deputant: Sappho etiam passeres dat. Porro nemo est,
 qui nescit papaueris vim præcipuã esse in sopiendo
 somnq₃ conciliando, usque adeo ut copiosiore eius
 usu inexpugnabilis etiã somni necessitas ac veternus
 inducatur. Venus autem præsertim moderata,
 iras implacabiles sopit atq₃ remittit, testibus
 Aëtio & Aegineta, ingenij ma-
 stitiam obliterat, animum sedatum reddit,
 atrabile percitos furiososq₃ ad sanam mentẽ reuocat.*

NEMI-

NEMINI ignotam arbitror nucem Pineam, quam superstitiosa antiquitas Cybela olim sacrarat, colliculis quibusdam inaequalem & asperam, ac veluti in gradus quosdam scansilem miranduritia, qui vix, nisi vi ignis expugnati, in valvas debiscunt, & lacunatos torulos reserant, in quibus nuclei dulces resident, magni ad diversa corporis mala usus, quos & conos & strobilos nominant peritiores. Hanc in signe, ni fallor, gētilitium olim domi tua mihi ostenderas, Tennere ornatiss. quando euocatum à Rege in Daniam, humanissimè excepisti, eo ferè emblemate in instrumētum omne argenteum addito. Cuius ego non aliud fermè symbolum puto, quàm quòd e virtute & eruditione, omni que sapientia (quo non temere nisi per labores peruenitur) dulcissimus omnium existat fructus, qui sapienti recordationem actorum laborum longè incundissimam adferat.

Ex

EX Hieroglyphicis notis, quas ignorabiles Marcellinus nominat, petiit symbolum. Vipera, inquit Plinius, mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Confirmat hoc Orus Apollo, addita symboli explicatione, in hac verba: *Egypty mulierem suum maritum exosam, vitæ que illius insidiantem, solum que ob concubitum illi assentantem exprimere volentes, viperã pingunt, qua in coitu caput maris insertum ore complexa, illud morsu truncat. Pictura ratio per se evidens est.*

Emblema XXXIX.

Alcaicum metrum choriambicum, secundum Seruium, quale est Flacci illud:

Nullam, Vare, sacra vite prius seueris arborem.

PINGATUR columba cauea inclusa, cui insidietur atque immineat altrinsecus superuolans aquila. potest autem in superiore pariter & inferiore cauea limbo, ascribi hic versiculus:

IL MAL ME PREME, ET ME SPAVENTA IL PEGGIO. Innocentium angustias aptè exprimit symbolũ, quos non ita satis tutatur sua tenuitas & rei familiaris angustia, quin mille discrimina

*discrimina ab impostoribus & rapace hominum
genere illos circumstent.*

Emblema XL.

Carmen est AFolium, à Sappho modis AEoliis delectata, frequens in vsu habitum, teste Terentiano Mauro, quale memorat istud:

*Cordi quando fuisse sibi canit Attida
Paruam, florea virginis æ sua cùm foret.*

NEMO est tam persunctoriè in poëtarum libris versatus, cui non suboleat Amorem fingi ignem esse quëdam occultum, qui cor iecur ne, propriam illius sedem insideat, & presens absens que vitalia noctes ac dies depascat, unde illud est de Didone dictum. *Et cæco carpitur igni. Et illud: Est mollis flâma medullas.* item illud: *Quisquis amat, uritur igne graui.* atque adeo Xenophon ipso etiam igne flammâque torrentiorem illum facit, utpote cùm ignis, tangentem solum urat & vicina depopuletur: hic verò etiam in procul obtuentes & longo terrarum tractu separatos, ardentem suas sagittas acuat, quod inquit Horatius: *Itaque aptè faci comparatur, quam & sua flamma depascitur; & vicinus ignis, cui imminet, consumit.*

*sumit. Pingatur fax cerea paulatim liquefcens
vi ignis propinqui, & accenfo ellychnio ab altera
parte feſe conſumens, cui ſi lubet addi poteſt Ita-
lum hendecaſyllabum.*

ARDO D' APPRESSO, ET DA LONGE
MI STRVGGO.

Emblema xli.

Senarij ſunt Iambici acatalectici.

CLEMENS *Alexand. li. 5. ſtromatũ, refert ex
Pherecydis Syriũ auctõritate Anacharſim Scythã
pingi ſolere, leua manu genitalia operientem, de-
xtra os compescentem, ad modum Harpocratis
Aegyptij: eoque ſymbolo innui, debere nos ſupe-
rare utrumque quidem, & libidinem nimirum
ſeu voluptatum ſeminarium, & lingua petulantiam.
ſed hanc potiffimum. Laërtius ait ſtatuis
huius philoſophi additam fuſſe ſequentem inſcri-
ptionem, Lingua, ventri, pudendis impera: quo
ſymbolo oſtenditur garrulam & effrenẽ linguam
inſinitõrũ malorum eſſe cauſſam: luxu fœdus ni-
hil aut ſcropha dignius: & libidinis incentiuum,
velut Circeum poculum ex hominibus belluas
nos facere.*

Ariſto-

Aristophanium Iambicum tetrametrum brachycata-
lecticum monocolon.

IN describenda Sphinge dissentiunt inter se
auctores. siquidem eam triformem fuisse belluam
fabulatur Palaephatus corpore canino, facie puel-
lari, alis volucris, voce humana. Zexes Lycophro-
nis interpretis leonina specie antrorsum, posteriore
humana, unguibus gryphinis, aquila alis eam de-
pingit. Ausonius quoque triformem describit illis
versibus in grypho ternario:

Terruit Aöniam volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte
puella.

Psellus in allegoriis biformem facit, umbilico te-
nus elegante forma puellam, cetera hispida, cau-
da oblonga, & ferinis pedibus, lingua Atticissan-
te & Pythagoræa, hoc est, diserta & sapiente:
Aelianus etiam lib. 12. de animal. cap. 7. διζυῖν ἔ-
διμοσφοῦν biformem & duplici constantem natu-
ra, ab Aegyptiis effingi sculpiq̄, commemorat, mi-
stura leonini & virginis corporis in unum con-
flata: idq̄, Euripidis testimonio cōfirmat. Suffra-
gatur illi Orig. li. 1. cōtra Cels. dimidia sui parte
virginis formā præ se tulisse scribens, & Clemens.

Iam verò Diodorus Siculus, & cum Solino Plinius in Simiarum genere enumerant Sphingas, comis villosas, prominulis mammis, & dociles: quæ nihil ad nostrum institutum, nisi quòd fabule biformis monstri attestantur. Quid dicam quòd Dion Chrysostomus Sphingem allegoricè inscitiam exponit: at Psellus pro homine è dissimilibus constante, siquidem pars nostri rationalem facultatem obtinet, pars brutam naturam sortita est. Nunc ad symbolum veniamus, quod ex Clementis Alexandrini sententiâ adscribam. Sphinx inquit lib. 5. Stromatum, pro delubris statuebatur apud Ægyptios, vel quia altis inuolucris operata sit omnis de Deo ratio, & mortalium sensibus obscura atque imperuia: vel quia amare pariter & timere Deum teneamur, ac diligere quidem ut piis mitem & benignum: metuere verò, ut inexorabilem meritoque iustum vindicem scelerum erga impios, siquidem Sphinx humanam pariter & belluinam speciem repræsenteat: ut nimirum ferina forma, terribilem eius duritiam & asperitatem in exigenda ab impiis vindicta insinuet; humana, facilem atque obuiam erga pios clementiam. Hanc in simbolo interpretationem
secutus

secutus sum, tametsi aliter exponat Synesius Pto-
 lemaidos Episcopus longè doctissimus in libro De
 regno, et repetit in libris de Providentia, in hanc
 ferè sententiam. Sphingem Aegyptia gens ante
 delubra consecrauit, ut sacrum symbolum coniun-
 ctionis virtutum, fortitudinis & prudentia, dum
 ferina species robur representat; humana pruden-
 tiam: robur namque prudentia duce destitutum,
 temerè citrà que consilium & iudicium rapitur,
 miscens atque confundens omnia: rursus inge-
 nium & industria aut prudentia, quantumuis
 magna, nisi manus habeat administras, inutilis
 est atque euanida. Sed hoc eius interpretamen-
 tum ideo respui, quòd aliud huius rei symbolum
 eadem gens dederit; de quo diximus embl. XLII.

Emblema XLIII.

UT fulminis, ita & procella eadem est ferè na-
 tura & vis, ut validissima quaeque ac renitentia
 sternant, euertant, dissipent. Idem est lioris inge-
 nium. Contrà arundinem contumacem aduersus
 saeuientium nimborum impetus, domitricem que
 ruentis cali videmus, nec aliis armis quam pa-

tiētia quadam tutam. Neque verò alia est aequitatis animi ratio, quæ inuictò robore despuit ac perferendo inuidiam ceteraque mala superat, gloria immortalis questu opulentissima; ubi temeritas succumbit, quàm laudem inuenit, sapius.

Qui vitæ honestati innititur fortiter patiens, is et tute viuit, & de inimicis triumphat serio, taliq³ fortuna etiam adiumento esse solet, quod Cornificius dixit. Pictura ratio obuia est, ubi ventus aliquis tumidis buccis inspirans, argentes arbores et confringit medias, & reuulsas radicitus profligat, illeso perstante arundineo.

Emblema XLIIII.

PRODICVS Cæus philosophus librum conscripsit Horarum nomine, in quo fabulatur Herculem viam ingressum, forte incidisse in Virtutem ac Vitium; quarum utraque magno studio illum in suos mores vitæ que institutum pertrahere conata fuerint: tandem victum in partes Virtutis concessisse, eiusq³ sudores antetulisse insidiosis ac titillatricibus Vitiy voluptatibus deliciisq³. Narrationem omnem licet petas ex Xenophote, libro commen-

commētariorum de dictis factisq̄, Socratis secundo. Meminit Cicero de officiis lib. primo. Silius Italicus elegāter hanc fabulam transtulit lib. 15. Punici belli, ad Scipionē, cui de bello in Africam cogitanti, dextra lauaq̄, adstisse hinc Virtutē, illinc Voluptatem fingit, addita utrique oratione ad persuadēdum efficaci. Simili ratione Lucian. in somno apparuisse sibi Statuariā et Doctrinam comminiscitur, quarum utraque sui studium illi persuadere conata sit. Simile commentū est apud Poggium de Industria & Pigritia per somnum cuidam apparentibus. Tendunt omnia ad vitæ institutum delectumq̄, qui à Deo animarum ephoro seu natura, cū pubescimus, proponitur: id namque tempus aptissimum deligitur ad ingrediendam certam aliquam viuendi viam. Neque verò aliud est Paridis iudicium, quàm delectus adolescentis in persequendo hoc aut illo vitæ instituto, dum aut recta ratio eū ducit ad verorum bonorum, hoc est, Palladia vitæ amorem; vel animi affectus vecordia seductus, ad Venerea & in speciem pulchræ formæ admirationem rapitur & inclinatur, uti vult Proclus Diadochus in Platonicis commentariis.

Hexametrum, cui subiungitur Iambicum dimetrum
catalecticum.

APVD Sain inferioris Aegypti regionis metropolin, in vestibulo fani Minerva sacra, hieroglyphicum symbolum exsculptum fuisse hoc ordine commemorat Plutarchus in libro de Iside: nimirum Infans, Senex, Accipiter, Piscis, Hippopotamus ordine sequebantur: quo admonebantur à primis vitæ initiis ad extremum usque eius terminum, animis hominum insidere debere, quòd Deo nihil sit magis inuisum atque exosum, quàm impudentia. Accipiter autem Dei significationem habet, quoniam ea avis ceteras antecellit & acie obtutus, & volatus pernicitate. Piscis verò odij latentem significationem præfert, propter mare elementum humanæ naturæ inimicum. Hippopotamus denique impudentiam notat, ut qui genitori quoque suo non parcat, eoque necato vi matrem ineat. Est autem Hippopotamus sine Equus fluuiialis, soli Nilo cognitum animal, corio & pilis vestitum; ut vitulus marinus, quaternis pedibus, unguibus bifidis quales bubus, dorso equi & iuba, rostro resimo, cauda tortuosa & breui, dentibus aprorum aduncis, animal præ ceteris sagacis-

sagacissimum, ut quod in arundinetis succisis cubile ponit, tramites que à pabulatione auersis vestigiis varios distinguit: & ex voracitate nimia pigrescere se sentiens, arundini præacuta crure impresso, sanguinis profluum elicit, eaque inanitione sibi medetur. Hac ferme de Hippopotamo ex Ammiano, Plinio, Solino.

Emblema XLVI.

Carmen est Antispasticum tetrametrum, eius generis quod à Seruio Honorato tali exëplo cõprobat. *Mxcenas atavis, Lydia quos fert, genite.*

INTER cetera, quæ leoni ferissimo animali terrorem incutiunt, enumerat Plinius lib. 8. cap. 16. circumactos rotarum orbis, & cantus gallinæorum, sed omnium maximè ignes. Confirmat hoc Orus Apollo, nulla re magis domari atque frangi leonis feritatem, quàm accensis facibus. Ira tumor haud ferme compescitur melius, quàm documentis præceptis que celestis philosophiæ, quæ facis instar mentem illuminat, & ab indomita præcipitis affectus rabie cogitationem auocat, sanæq; doctrinæ suggestionem munit, & animi tranquillitatem conciliat. Præterea & supplicij

metus non iram moderatur modò ; sed & ceteros affectus velut iniecto freno cohibet. Iræ significatio à tædis non est aliena : nam & definiunt eam sanguinis circa cor ardorem, unde Lucret. lib. 3. Est etiam calor ille animo, quem sumit in ira, Cùm feruescit, & ex oculis micat acriùs ardor. Quod ad picturam attinet, pingatur fax ardens, & Leo qui auersetur ignem illum.

Emblema XLVII.

Carmen est Alcaïcum dactylicum monocolon, constans pentemimeri Iambica, & gemino dactylo, simile illi Horatiano:

Fauete linguis, carmina non priùs.

PINGATUR *Cervus pernicissimo cursu fugiens, sed obliquato nonnihil collo, sagittã vulneri hærentẽ respectãs, ut aliqua ratione doloris sensus exprimi videatur. Expressũ ex illo Hetrusci poëta versu qui etiã non absurdè appingi potest. DI DVOL' MISTRVGGO, ET DI FVGGIR' STANCO. Qui ager animi peregrinando & trans maria currendo doloris fastidium leuare se posse sperat: non absimilis est huic Ceruo. nam & agrimonie vulnus animo circumfert, & opes atterendo*

terendo, ac in ignota incurrendo hospitia, dum malè tractatur, lassescit, cruditatem, que vulneris adauget.

Emblema XLVIII.

Heroicum est Archilochio tetrametro adiunctum.

DESUMPTVM est ex Plutarcho, libro de Isido sepius antea citato, ubi sic ait. In Creta Iouis fuit statua, auribus mutila: quo symbolo innuere voluit artifex, principem & qui us in omnes habeat, non debere alicui aures suas mancipio dare, hoc est, ita accommodare ut ab illo possessa videantur, ut que illarum obsequio abuti queat. Nihil perniciosius est quam quòd aures in omne patentes princeps habeat: id quod Marcellinus lib. 16. de Constantino Cesare prædicat, turpem tanto Imperatori maculam adspersens; contra quam præclarum acroama & elogium Iuliano lib. 18. idem tribuit illius patrueli, quo prædicat eum personarum indeclinabilem iusti iniusti que fuisse distinctorem: addito & documenti vice exemplo laudabili, quod huiusmodi est: nam cum Numerius, prouincie Narbonensis rector, peculatus insimulatus, rationibus crimen obiectum facile dilueret, ac Cephidius orator

hominis

*hominis innocentiam acerrimè oppugnaret, in-
ops' que documentorum exclamaret: Neminem
quenquam nocentem fore, si insitiari sufficeret:
Iulianus sapienter ex tempore subiecit, Ecquis
tandem innocens erit, si accusasse sufficiet? Non
alienum hinc est Alexandri Macedonis factum,
altera manu opposita aurem obstruentis, ut reo
seruaretur integra.*

Emblema XLIX.

Trochaicum Sotadicum trimetrum acatalecticum
monocolon, quale illud apud Marium Seruium:
Arua sicca nimbus intrat, ite leti.

*CVLEX insectum flammæ splendore mirè
gaudet: itaque lucernis aduolitat, moxq; exustis
alis concidit, atque interit. vnde & Pyrausta gau-
dium & interitus, in prouerbium abiit. Non ab-
similis est condicio amantis, qui inescatus amo-
ribus, temeritatis suæ fructus metit, & quem de-
perit, igne perit: quò spectat Aeschylî Tragici poë-
tæ senarius:*

Pyrausta inertem pertimeo necem nimis.

*Potuit & pudicus amor huiusce calamitatis
sensum incurrere, quando Euadnen legimus præ
nimio*

nimio coniugis Capanei amore seipsam ultro pyra ardenti iniecisse: Portiam legitimi amoris singulare ornamentum, marito Bruto extincto, ardentibus carbonibus ore haustis, vitam abruptissime, testante Valerio Maximo. Nam Dido se ipsa ferro consumens dubium in utramvis partem exemplum attulit: ita ut pictura per se alioqui manifesta adscribi queat versiculus Italicus:

COSI DIBEN' AMAR, PORTO TORMENTO.

Emblema I.

COMPLECTITVR istud emblema ternas precipuas uxoris dotes, nimirum residem domi suæ operam (cuius explicatio XXII. embl. elucescit) deinde opum mariti industria quesitarum custodiam; postremò lingue continentiam. Pingatur itaque recto corporis statu mulier, dextra clauium fascem præ se tenens; laeva ori opposita, qua specie Angeronia Dea, silentij præsul, prænexo obsignato que ore figurabatur apud præscos.

ADAMAS

ADAMAS ut inter gemmas facile principatum obtinet, neque mirum, quippe cui vis indomita nomen Græca interpretatione dedit; ita duarum violentissima natura rerum, ferri ignisq; contemptricem vim singulari prerogativa iam olim possidet, atque auctoritate scriptorum veluti mancipi tenet: quando enim incudes, nedum malleos ferreos dissilire inusita sua duritie faciat; hinc est quod adamantē (quem opum gaudium præclaro elogio nuncupat Plinius) reliqua vi omni infragilem atque inuictum, solo hircino sanguine, nec nisi recenter à cade feruente, rumpi posse naturalium rerum ventilatores negant. Emblemā desumptum est (ne quis nobis fascinus à malleolis obrepat, qui candidè nostros labores in publicum proferimus) è librorum Praga, quæ Bohemia copiosissima facile & litterarum studiis celeberrima est ciuitas, excusorum frontispicio: uti annulus pala inclusum habens adamantem, decussatim præfert hinc securim Amazoniam; inde trullam ferream igne ardente coruscantem.

TRES

Carmen est heroïcum cum Archilochio dactylico hypercatalectico.

TRES sunt capitales verae laudis ac honestatis omnis hostes; tres exitiales pestes, Inertia, Gula, Venus: Haec nimirum sunt pellaces illae Sirenes, quibus sapientia adumbrator Ulysses aures obstruxerat: haec verae Gorgones torporem menti industriaeque conciliantes: haec ipsissima Harpyiae animorum pabuli depeculatrices, quae patria, hoc est, mentis bona comedunt, ratione exuunt, animi que lumen excecant. Pingatur homo Sardanapali aut Bonosi cuiuspiam similis, ventricosus, & obesus, accumbens resupinus in lectulo, subalaribus culcitris innixus, dextram patera iniiciens in mensa apposita, leua Venerem expapillatam contrectans: addatur ad latus Gloria fugientis specie, retrospectans, et auersa manu veluti valedicens. Porro Gloriae purpureus habitus, ut late conspicuus, aut Attalici generis, tribui debet, cum laurea corona sempiternitatis teste: cuius plantis adicerem talariae alas, ad modum Mercurij: paludamentum autem illud purpureum aut χρυσόμαστον linguis oculisque passim adpersum distinguerem; tum quia gloria late in terrarum orbem

*orbem dimanat; tum quia gloria celebrē omnium
ora loquuntur, in eundē omniū coniecti sunt oculi.*

Emblema LIII.

Metrum est Iambicum tetrametrum monolon.

*NEMINI non est in ore vetusti poëta dictū:
Veritas Temporis filia, quod nimirum tempus in
lucem proferat veritatem: Saturnum autem pro
tempore accipi indubitatum est. Iam vero con-
stat Democritum dixisse quondam veritatem
altissimo in puteo demersam atque obrutā iacere:
vnde sumpta est fingendi Emblematis occasio.*

*Pingatur virgo nuda Veritas, è specu obscuro in-
ter scopulos umbilico tenuis emicans, quam Satur-
nus libratis in aëre alis volitans dextra educit:
circumstent hinc inde tres feminea specie pestes,
Discordia, Calumnia & Inuidia, quæ succinctæ
& ligonibus instructæ manibus pedibusque
conentur veritatem egesta humo obruere. Nunc
singulatim personarum habitum ac speciem de-
mus. Veritas virgo pingitur niveo & simplici, ru-
gisque carente, amiculo induta, puro oculorum lu-
mine irradians. Calumniam olim ab Apelle pi-
ctorū coriphæo ita depictam insinuat Lucian. ut
ornatu sit pulcro, forma egregia, ad spectu ardēte,
lena*

leua ardentem tadam præferēs; dextra supplicem adolescentem per capillos trahens: Inuidia macie lurida pingatur, obliquata oculorum acie, viperis circum caput errantibus redimita, cor' que humanum ori admouens comedendum. Discordia, siue Litis imaginem dabo emblemate LIIII. Saturnus autem operto capite pingatur, senis specie, alatus, laua falcem tenens, aut, ut alij malunt, clepsydram: Reliqua pictura pars è superioribus pater.

Emblema LIIII.

SYMBOLVM per se dilucidius est, quam ut diserto in re clara esse lubeat. quis enim mali omnis parentem discordiã non cecinit, mare calo permiscere doctam? Pictam hãc graphice expressit in Satyrarum fragmentis Petronius Arbitr, quẽ magna ex parte secutus, eiusmodi picturam dederim. Pingatur mulier lacrymis oculis oppleta, scisso capillitio, comas viperis implexas habēs, scabris dentibus & liuidis, sanguinea manu faciem ardentem quatiens, qua pedibus sollem de-

K

primat

primat, cuius acrophysion, siue caput foculum propinquum excitet cum fumo & flamma.

Emblema LV.

MUSCA, meritò ab Homero impudens dicta; qua nullum animal minus docile putatur, minoris que intellectus, impudentes aliena fama obtrectatores denotat, aut emulos Ζοίῳς, qui ad bene dicta conuiuent, in vitio laui aut lubrico lapsu immorantur, illud que sugillant. Apis candidi lectoris exemplum est, qui Musarum prata peruolitat, & utile mellificio succum depascitur: aut qui Virgiliano more è fimo gemmas colligit ex horridè inscite que dictis, venter dicendi conquirat. Pingatur hinc musca iumèto hulceroso insidens, virus que depascens: illinc apis thymum flores que delibans.

Emblema LVI.

CITAVIMVS in Adagiorum nostrorum octaua Centuria, prouerbiū à Dionysio Longino rhetore usurpatum, Ψυχῆς γλῶττῶκοςμον δουλεία, Animi scrinium seruitus: quòd ea sit animi retinaculum,

naculum, neque sinat libero nos ore eloqui, & liberaliter expromere, quæ animo concepimus, additi magnatum seruitio, vel saltem eorum tyrannide prohibiti, velut iniecto ori freno, cum libertas eloquentia nutritrix sit ac parens. Nimirum ea tyrannis ab antiquissimis temporibus inoleuit à principibus usurpata, volentibus flagitia sua virtutum velaminibus tegi, perfidiam specioso fidei fucò induci. Ea fauendi vitus consuetudo, usu stabilita, atque in mores recepta, ingenia scribètium seruitute degeneri ita corrumpit, ut nihil sit ab hac parte sani, ut sacrosancta illa historiæ fides penitus interierit, ut illaudatos Busires & portenta caelestibus propè æquemus. Inde excogitata fuit ingeniosa illa pœna et animaduersio, qua libri incendio absumi iussi sunt Senatuscòsulto in Imperatorum, ne dicam orbis pestium, gratiam; quod de Labieni scriptis memorat Seneca, de Cremutij Cordi Tacitus. Emblemata petitum est ex Philostrato in Scopeliani sophistæ imagine, qui deprecatus operam à Clazomeniis imperatam, qua domi ludum aperiret, respondet, Lusciniam in cauea cantillare. Pictura per se euidentem, lusciniam cauea inclusam, postulat, sed desidem, non volucrem.

DION aurei oris cognomine celebratissimus
 Græcis philosophus & orator, in Diogene siue de
 famulatio, Emblematis istius occasionem dedit,
 ubi diuites onerosa famulorū turba stipatos, Iūlus
 (chenilles Gallicè, nisi fallor; millepedas multipe-
 das'ue Latina lingua nuncupat pilosos vermes ar-
 cuatim progredientes) assimilat: qui etsi pedum
 agmen infinitum moueant; reptilium tamen sunt
 facile tardissimi: ita enim sonant eius verba, *ἢ τὸ*
πρᾶγμα ὄμοιον τοῖς ἰούλοις, αἱ μὲν γὰρ πόδας ἔχοντες,
βραδύτατοι εἰσὶ τῶν ἐρπετῶν. Nō absimili ratione
 triremes Paridis, quibus Helenam petebat, ob
 remorum ordinē multiugum, *ἰουλοπέζους*, quasi
 Iūli instar gressiles appellat. His aptissime Crassi
 nostri Torquati mancipiis locupletes, & Tantali
 fame conturbatrice nobiles comparantur, qui an-
 satis lateribus platearum spatia complent, pellitis
 abollis & ferarum tergoribus hirsuti, fractōque
 incessu superbi, multitudinem affectantium mini-
 strorum puerorumque ponē & utrinque attra-
 hunt. Millepeda non ignota forma est, ac proinde
 obuia picturæ ratio, nisi quod venustanda illius
 gratia adiuci superiore in tabule margine torqua-
 tus aliquis multo comitatu superbus possit.

INGE-

INGENIVM & industria quid non valet,
 quid nō penetrat, atq. peruadit? quo si accedat assi-
 duitas sedula et inuestigat, crebris operis eandē in-
 cudē nocte diuq. tundētibus, operi instans, na tū
 ro: undū nescio quid et absolutum (cuiusmodi or-
 bicularis ille scientiarū ductus promittit) existat
 inde necessum est. *Vetus illud ac veritati consonū*
est: Crebris ictibus quercū deiici, cōtinua atq. in-
fatigabilis diligentia argumēto, quod difficillima
etiā quaq. ea via superentur adeo & perficiātur;
Herculeis ac Theseis laboribus omnia quamuis
ardua, calū deniq. ipsum, pateāt. Verē ille, Labor
improbis omnia vincit. Palis & stipitibus, quos
fistuca adegerint, telluris ipsius solum, & εὖδος ἀ-
σφαλές (ut Hesiod canit) pertundi videmus. Has
tibi sublicas, Susiana quidem familia insignia, sed
easdem pertinacis industriae symbola, animo infi-
gas velim, Petre fili, ne torpor hinc te reuocet, in-
de desperatio ad summa euadendi deiiciat; quin
potius iusta amulatione ad domestici exempli glo-
riam laudisq. hereditatē adspires assiduo studio,
quod nocturna diurnaq. manu tractatum, cūctas
tibi difficultates, velut propitia quadam Lucina,
peruias aperiet.

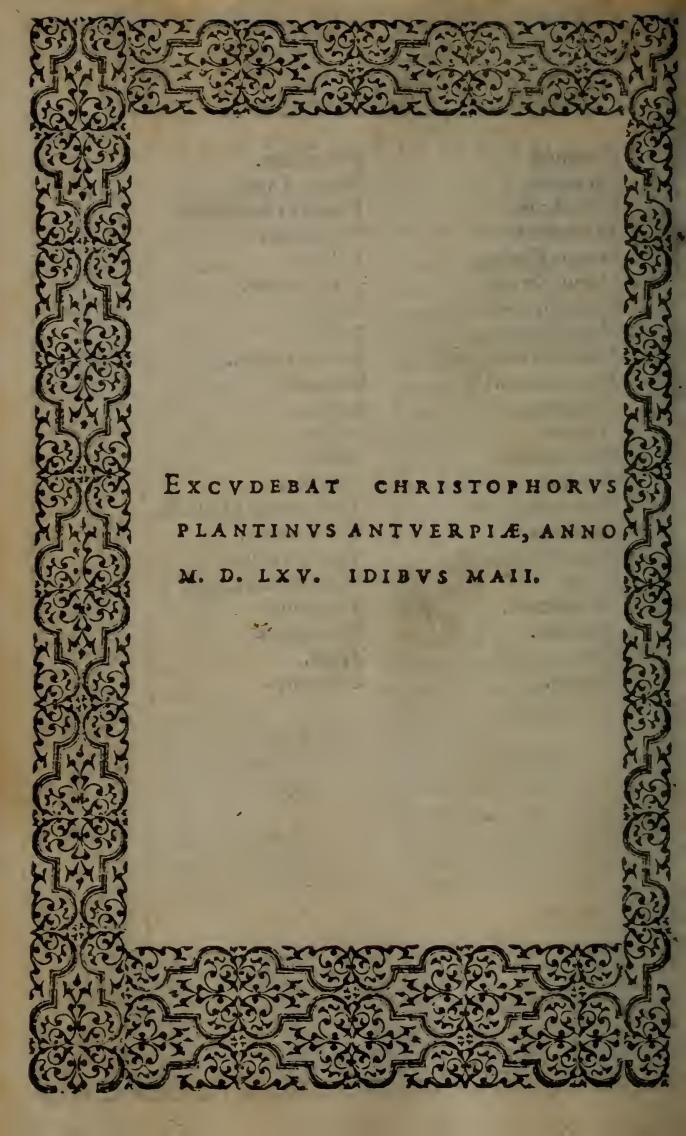
AVCTO-

A V C T O R V M N O M I N A . E
Q V I B V S P R O F E C I M V S , E T Q V O -
R V M T E S T I M O N I O S V M V S V S I .

Aelianus.	Dionysius Longinus.
Aëtius.	Dioscorides.
Albericus.	Epiëctetus.
Alcaeus.	Epigrammata Græca.
Aeschylus.	Erasmus.
Ambrosius.	Eusebius.
Ammianus Marcellinus.	Festus Pompeius.
Apulcius.	Fulgentius.
Aristeas.	Galenus.
Aristophanes.	Gregorius Nazianzenus.
Aristophanisinterpres.	Harpocraton.
Aristoteles.	Hermes Trismegistus.
Artemidorus.	Herodotus.
Athanasius.	Hesiodus.
Au. Gellius.	Homerus.
Aurelius Victor.	Horatius.
Ausonius.	Hugo Cardinalis.
Catullus.	Hugo Eterianus.
Cebes.	Ioannes Stobæus.
Clemens Alexandrinus.	Isocrates.
Cornelius Celsus.	Iunius Columella.
Cornelius Tacitus.	Iustinus Martyr.
Cornutus.	Lactantius.
Diodorus Siculus.	Laërtius.
Dion Chrysostomus.	Lilius Gyraldus.
Dionysius Arropag.	Lucanus.
	Lucianus.

Lucianus.
Lucretius.
Lycophron.
Macrobius.
Marius Plotius.
Marius Seruius.
Martialis Episcopus.
Martialis poëta.
Nicandri interpres.
Nicephorus.
Oppianus.
Origenes.
Orus Apollo.
Ovidius.
Paulus Aegineta.
Pausanias.
Petronius Arbitr.
Philes.
Philostratus.
Pindarus.
Plato.
Plinius.

Plutarchus.
Portius Latro.
Proclus Diadochus.
Procopius.
Psellus.
Qu. Curtius.
Sappho.
Seneca.
Silius Italicus.
Solinus.
Stattus.
Strabo.
Suidas.
Synesius.
Terentianus Maurus.
Tertullianus.
Theophrastus.
Valerius Maximus.
Vitruuius.
Xenophon.
Zezes.
Zoroastres.

EXCVDEBAT CHRISTOPHORVS
PLANTINVS ANTVERPIÆ, ANNO
M. D. LXV. IDIBVS MAII.

HADRIANI
IVNII MEDICI
ÆNIGMATVM

LIBELLVS,

A D

VIRVM CLARISSIMVM,
ARNOLDVM ROSENBERGV M
IVRISCONSVLTV M.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini.

M. D. LXV.

CLARISS. VIRO ARNOLDO
ROSENBERGO IVRISCONSULTO,
HADR. IVNIUS MEDICVS S. D.

EX TA tibi numeris latebroſa Aenigmata
mitto,

Quæ dextra enodes Oedipus arte nouus.

ROSENBERGE decus Charitū, Muſe-
que nouenæ

Rarum ornamentum, præſidiumque meum:

Nempe quaterdenos, cum quatuor, ordine griphos:

Ad numerum tenebris lux rediuiua venit.

Sic Ariadnæo filo duce fugerat olim

Aegides latebras, cæcaque teſta domus.

Prima tenet Calamus gracilis: ² Nix algida: mollis

³ Spongia: cumque ⁴ Manu, thus ⁵ Libanotis olens:

⁶ Ignis edax: ⁷ Echo reſonans aſſertor ⁸ Ieſus:

Cum ⁹ Cereris potu, mollia ¹⁰ Vina ſimul:

Fictilis ¹¹ Olla: ¹² Vitru fragile: et nux ¹³ Caſtana: ¹⁴ Taur⁹

Hinc ſequitur: ſæ tens ¹⁵ Matula: ¹⁶ Rana loquax:

Inſtabile ¹⁷ Argentum viuum: ¹⁸ Pappique volantes:

Turgidulum ¹⁹ Ceraſum: pendula ²⁰ Araneola:

Tardigradus ²¹ Cancer: ²² Paries & ſtructilis: adde

²³ Clyſma aluum ducens: ²⁴ Aurea mala ſuper:

²⁵ Campanum æs: ²⁶ Limaxque piger: ²⁷ Ceruique ſugaces:

²⁸ Pileolus capitis: Veliuoleque ²⁹ rates:

Et ³⁰ Membrana, tenax quam cera obſignat aratam:

Mollis ³¹ Charta: agilis ³² pes: volucrisque ³³ Pila.
 Hinc ³⁴ Vespertilio sese ordine stridula iungit:
 Et cum dentato ³⁵ Pectine, dura ³⁶ Silex.
 Post agmen claudunt ³⁷ Morum: ³⁸ Canis impiger: atque
 Sol ³⁹ candens: simul huc, ⁴⁰ ceree Lichne, subis.
 Coniugis ⁴¹ & votum, cui vincla iugalia sordent:
⁴² Temporis usura: & ⁴³ Cos sine fine rotans:
⁴⁴ Prurigo imponet mordax Colophona libello,
 Qui nostra in lucem prurit abire manu.
 En tibi materiem, quæ pangitur ordine, libri,
 Qui rerum exponit nomina luce data.
 Haud alio tenuis mea nunc tibi Musa litabit:
 Complacat magnos vel mola salsa Deos.
 Disce favere orsis, auram adspirato secundam:
 Quod cecini, nitida fronte benignus habe:
 Neu fallas nugis tua seria; tunc breue volues,
 Cùm madidus cenam soluet Iacchus, opus.

E S T mihi forma teres:cauus,at non peruius aluus;
 Quem medium nodus spissa medulla secat.
 Porrigor in caudam;cui barbula vestit utramque
 Oram;qua volucrisum vice remigij.
 Exsanguis,de carne tamen satius,huius alumnus:
 Nec nisi carnosò vellor ab usque sinu.
 Iam truncus capue,& diffissa cuspidè sectus,
 Proluo me succo,Sepia nigra,tuo,
 Vfus abest lingue,tamen illa exercèo parte
 Ius necis & vitæ:tristia bella sero:
 Compono' que animos:regum iras mitigo & armo.
 Atro felle mea aut spicula melle madent.
 Hoc potior lingua;sine me moritura quòd huius
 Sit soboles:nostram secula longa manent.
 Illa etiam solas presentis manat ad aures;
 Nostra vel immenso,quâ patet,orbe sonat.

Aliter, sed è Gallico idiomate.

M E gignit nutrit' que caro,de carne reuellor,
 Carnis abest species,nulla est substantia carnis.
 Artus crescenti inualidi,mucosâ que origo.
 Truncatus' que caput,madidum bibo cuspidè rorem,
 Quo Genij leti aut irati semina prodo.
 Fas perago atque nefas:facilis bona,parua' que sector.
 Dissidij ac pacis sum Regibus auctor:amantes
 Concilio:moderor mentes,& tempero curas.
 Sape simultates idem qui concito,soluo.
 Quæ que velim sciri,totum dissemino in orbem.
 Criminis ipse exfors,multi sum caussa laboris.
 Dicam te Oedipoden,si quid sim,nomine prodas.

I I.

*Candidor cygni plumis, sum filia Brumæ,
Dura minus glacie; sed nec minus algida: fungo
Rarior, ac fluidum in laticem tabesco tepore.
Signo nouem, fuerit si littera prima recisa:
Cor mihi si iungas, vix est anis atrior ulla.*

I I I.

*Tethyos undisonæ mediis ego nascor in aruis,
Mè que cauernosam fistula crebra forat.
Non inuita graui leuis impleo viscera succo,
Quem reuomo exsorptum pollice pressa priùs:
Peniculi que loco mensas extergeo mollis,
Et rapio sordes, ulcerâque exanio.*

I I I I.

*Porrigo in ramos quinos, & quilibet horum
Diditur in triplices nodos; nisi quintus egeret
Vno, qui solus respondet robore cunctis:
Undique colliculis surgo, in vallem que resido:
Ast abaci, desit si fortè, ego munia præsto.*

V.

*Thuris odorati de me salit halitus; unde
Natales nostrum nomen sibi vendicat ortus.
Prodiga que nimium nostri, per vulnera vitam
Effundo, digitus nisi det carpando medelam.*

V I.

*Ex me nata Sophi perhibent primordia rerum;
Vltimus & rerum finis & orbis ero.
Omnia consumo, nostrum neque nomen abhorret
Ipse Deus: leuius mobilius que nihil.*

Æ N I G M A T A.

V I I.

*Delicia Panos, prolis Cephisia amores,
 Conualles adamo, porticibus que vagor.
 Indocilis, prior ipsa loqui, aut reticere loquenti:
 Asspecta dictorum, & vocis imago vocor.*

V I I I.

*Dicito, quale putes nomen, quod recta columna
 Inchoat, inde tridens fuscina necit idem:
 Flexus utrinque uncus secat: hinc binij nota: claudit
 Idem uncus medio, qui stetit ante, loco.*

I X.

*Nomine sumi vini non digna; vicem tamen huius
 Impleo, dum cerebri vitrix percello cauernas;
 Illud Sol radians, me Mulciber excoquit: amne
 Gignor, alit' que Ceres madefacti farris aceruis.*

X.

*Do vires, adimoque, & origo nominis à vi:
 Ingenium exacuo, pectora soluo metu:
 Me gignit Tellus: rutilo sol concoquit igne:
 Mox ventrosa tegunt dolia, prala vomunt.*

X I.

*Stat currente rota fictus canus alueus, vda
 Argilla ductus, Mulciberi in gremio.*

X I I.

*Aëris excludo, tempestatum' que malignam
 Vim, transmitto tamen lucem, non perfluo: Bacchum
 Accipio gremio: nostroque fideliter aluo*

*Assyrios nimbos, fragrantia' que unguina credas.
Lumina confirmo, speculi' que exerceo munus.
Quin auri nostro pretium concedat honori,
Malleolo si fortè sequax, & ductilis essem.*

XIII.

*EST mihi dura caro, rugosa veste voluta:
Includor corij tegmine Phœnicei.
Exterius Natura hirtio munivit Echino:
Mensam orno, panis dum vice soluo famem.*

XIII.

*Signiferi sidus, Cilicum mons, Pasiphaës' que
Nobilis infessor, vector Agenoridis.
A me nomen habet gens que tulit Iphianassæ
Fœdantem Scythica sacra cruore Dea.*

XV.

*Inuentum lasciua putor, Sybari, esse tuorum:
Fictilis aut stanno, aut Cyprio sim fusilis ære.
Vtibus humanis nil me magis utile, quamuis
Vilius haud quidquam, nec me despectius exstat.*

XVI.

*Vox mihi rauca aures radit, sum garrula lingua:
Vltua sub sterili mollia regna colo:
Vitæ que vere nouo rediuiua recurrit in artus,
Candida aui, gracili cruribus, esca petor.*

XVII.

*Haud temerè inuenias grauius quidquam; attamen una
Mobilitate viget: si vinclis exeat arctis,*

Æ N I G M A T A.

*Labitur in partes mille, & reparatur in unum
Rurſus: idem immutat ſpecies rerum atque colores.*

XV III.

*Dum iuuenilis adest vigor, eſt graue: mox' que ſenectâ
Succedente volat leuiter ſine præpete penna,
Et prætexit humum tenui ſub polline tectam.*

X I X.

*Rubra mihi cutis eſt: latet intus vineus humor:
Os pro corde gero, ſemen at illud habet.*

X X.

*Vſus abeſt manuum; ducens pede ſtamina texo:
Aluus lanigera fertilitate ſcatet.
Cùm pedicas muſcis, ſcutulatum rete, faceſſo,
Concedunt tramis ſerica fila meis.*

X X I.

*Zodiaci gemino munitum forcipe ſignum,
Pugnantem Alciden mordicus appetij.
Et teſtudineo greſſu feror octipes: equor
Innato: ſum ſœdum, luçtiferum' que malum.*

X X I I.

*Calce coagmentor, quadrato marmore ſurgo:
Deſendo nimboſ, fulcio tectâ domus:
E demas, Ida paſtor, index' que Dearum,
Exitium Troiæ, clarus adulter ero.
Tollito P, curnu ſerio, ruo mœnia, calum
Orno, Helles vector, victima grata ſacris.*

* S

X X I I I.

*Ibidis inuentum Pharia, ventris' que morantem
Immisso rostro depleo prolunem.*

*Me vigil Hesperia serpens custodit ore:
De fuluo color insignis, nomen' que metallo
Fluxit: natura est dispar, cui viscera frigent,
Exteriora calent: gratóque embammate mensis
Expetitur succus, conditur pyxide corpus.*

*Malleus illisu insultat mihi; mox ego motum
Aëra percello, & patulas dilabor ad aures:
Clepsydra melius properantes metior horas:
Cogo hominum cœtus, tonitrus fugo, tempora signo.*

*Ex ossis, pedibus cassus, non horreo spinis,
Próque oculis implent cornua bina vicem.
Ex sanguis, quaqua incedo tractu illino mucum.
Latifer est mihi sal hostis & exitium.*

*Corniger, ac timidus, pedibus' que fugacibus Euro
Ocyor, at furias mi citat alma Venus.
Lassus, aqua vires reparo: Spadix' que colore,
Cornicis supero secula longa quater.*

*Libertatem olim dederam, nunc arceo frigus:
Materies fuerant pili, nunc lanea fila;*

ÆNIGMATA.

Aut etiam trama, Seres quas arbore pectunt.

XXIX.

*Filia pinifera silua, leuis innatat equor,
 Aluo grande tamen per mare vectat onus:
 Linigeroque sinu ventis famulatur, & iras
 Neptuni ridens humida regna secat.*

XXX.

*Anser, apis, vitulus, rerum potiuntur, & orbis
 Tergeminum brutum frena superba regit:
 Res similis monstri, condigna interprete, qualis
 Thebigena nodos soluere Sphingis amet:
 Membranam vitulus prabet, calimos' que canorus
 Anser, apes stipant cerea dona vage:
 Fas' que nefas' que tria hæc obeunt, dum tergora chartæ
 Penna arat, obstringit cera notata fidem:
 His humana tribus diuinæque iura reguntur,
 Omnèque momentum hoc cardine terna trahunt.*

XXXI.

*Settilis in tenues membranas candida lamna,
 Conflata ex atomis, quos lintea fragmina reddunt
 Diffusa in limpham, exilis quos ficina cogit:
 Inde coactilibus stipor: mox arida sole,
 Præbeo me calami diffissa cuspidè arandam.*

XXXII.

*Metior, ingredior: tendoque & carbasa laxo:
 Nec moduli, aut versus me sine stare queunt.*

XXXIII.

*Glabra foris, pilosa intus, specie' que globosa,
 Exsilio, quanquam mi pedis usus abest:
 Aëreas' que carens pennis volitabo per auras:
 Et vires crebro pulsa resumo novas.*

XXXIII.

*Est mihi de sero deductum vespere nomen:
 Ala mihi cutea est, plumá que mollis abest.
 Sola auinum pario, soli vbera lacte tumescunt:
 Aspera sunt soli dentibus ora mihi.*

XXXV.

*Buxea materies, numeroso' que ordine dentis
 Distincta, implexam diuido cesariem.*

XXXVI.

*An grauius quidquam est, vel durius? attamen ignis
 Hinc saluunt scatebra, fonticuli' que lenis.*

XXXVII.

*Primum albus pallor, ruber hinc cruor inficit ora,
 Mox succum euinco, sepia pulla, tuum.
 Vltimus erumpo; ast inter matureo primos:
 Est genitrix sapiens, nomine stulta tamen.
 Assyrios iuuenum monumento testor amores:
 Vinosi laticis rore placere queo.*

XXXVIII.

*Corporea languent vires, rimis' que fathiscunt
 Arua, agrum nostra vi rotat ora pecus.
 Relligione pia coluit Pelusia tellus,*

Æ N I G M A T A.

Nostra fides cunctis obsequium' que placet.
 Nos tamen infamat tumulo Priameia coniux,
 Atque incesta Helene nomine abusa meo.

X X X I X.

Rerum oculus cunctis, candens saxum esse putabar
 Nonnullis, discus' ue, aut lucida lamina (tanta
 De me pugna Sophos exercuit) huic pede maior
 Non videor; telluri alius me exaequat inertī.
 Attamen unus ego lustro, gigno, excoquo cuncta.

X L.

Stuppa medulla mihi; labor ast apis ingeniosa
 Scapus mihi est: ab igne flammam mutuor.

X L I.

Olim dedi, quo tunc carebam, munere;
 Datum tamen, possideo nunc, atque id colo.
 O si diem illum Iupiter bonus uehat,
 Quo non haberem, quod darem alteri tamen.

X L I I.

Est, cuius cunctis aequa est data copia: cuius
 Ex aequo egemus infimi atque maximi.
 Quid, quod idem nimium huic, aut parcè suppetit illi,
 Vt quisque rectè secius' ue eo utitur?

X L I I I.

Sum Terra soboles: radiati Solis imago
 Forma' que: libratam geminus me sustinet axis:
 Attenuor, tenuoque simul; celeri que rotatu
 Perpluor impulsā, & vires adspergine sumo.

Omnia

HADR. IUNII ÆNIG.

*Omnia fecundans, elementum absumo; vomo'que
In mediis (dictu mirabile) fluctibus ignem.
Quin nuda omnigenis occurso durior armis,
Obiectos' que domo lacera cute certius hostes.
Quid, quod & arcessor, quamuis innoxia, cædis?*

XLI III.

*Carnea sulcetur si glebula corneo aratro,
Non mel dulce dabit, sed feret acre piper.*

ALITER.

*Agrum caueto carneum ne vomere
Arare pergas corneo: pro mellea
Semente, mox reponet urens tibi piper.
Cupido eandem dulcamarus vim tenet,
Pro melle fellum propinans poculum.
Fœdare strictis unguibus cutim caue,
Assiduus est Pruriginis comes Dolor.*

γλυκυπικρὸς.

F I N I S.

SVMMA PRIVILEGII.

PHILIPPI Regis Hisp. &c. Ducis Brab. &c. Priuilegiis cautum est, ne quis ante sexennium citra Christophori Plantini voluntatem, Emblemata & Ænigmata ab Hadr. Iunio Medico conscripta imprimat, aut alibi impressa importet, venaliâue habeat, intra omnes ditionis eius fines. qui secus faxit; confiscationis librorum, & pœna fisco Regio exsoluenda, multabitur: vt latius patet in ipsâ diplomatis; quorû alterum datum Bruxellæ: Anno, M. D. L X V. VI. Ianuar. Subsig.

De la Torre

Alterum verò XI I. Martij. Subsig.

De Perre.

SVMMA PRIVIL. IMPERATOR.

MAXIMILIANI II. Romanorū Imperatoris semper Augusti publico edicto cantum & sancitum est, nequis cuiuscunque status, gradus, ordinis, aut conditionis fuerit, quacunque sacri Romani Imperij & ditionis eius fines patent, quæcunque probatorum auctorum opera, quotquot vel hætenus nondum impressa, vel ab alijs quidem impressa, nouis autem deinceps scholijs, annotationibus, aut commentarijs aucta & illustrata Christophorus Plantinus ciuis & typographus Antuerpiensis primus typis proce-derit, intra proximum sexennium à prima cuiusque operis aut voluminis editione, vlllo pacto eiusdem vel diuersi characteris forma excudat, aut excusa ab alijs intra eiusdem Maximiliani & Imperij fines vendenda importet, seu quouis modo distrahat manifestè vel occultè sub pœna decem Marcharum auri puri, quarum dimidia fisco Imperiali fraudis vindici, residua verò pars pre-nominato Plantino cedat, præter librorum ad imitationem impressorum amissionem: quos idem Plantinus vbicūque locorum nactus fuerit per se, vel suos, adiumento Magistratus loci, vel. ci- tra, propria auctoritate sibi vindicare, inque suam potestatem re- digere poterit. In cuius rei fidem edicto manu subscripsit & sigil- lum apponi iussit Cæsarea Maiestas. Datum in ciuitate Viennæ Austriæ, die vigesima prima mensis Februarij, Anno Domini mil- lesimo quingentesimo sexagesimo quinto: Subsign.

Maximilianus

Ad mandatum sacræ

Cæs. M. proprium.

Haller

M/T/—

